

JAARVERSLAG 2023

Raamwerk

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN

Verstegen accountants
en adviseurs B.V.

d.d. **21-05-2024**

INHOUDSOPGAVE

Pagina

1	Jaarverslag	
1.a	Bestuursverslag	3
1.b	Verslag van de raad van toezicht	28
2	Jaarrekening	
2.1	Geconsolideerd deel van de jaarrekening	
2.1.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2023	41
2.1.2	Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023	42
2.1.3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2023	43
2.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	44
2.1.5	Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023	49
2.1.6	Geconsolideerd overzicht langlopende schulden	54
2.1.7	Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023	55
2.2	Enkelvoudig deel van de jaarrekening 2023	
2.2.1	Enkelvoudige balans per 31 december 2023	60
2.2.2	Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023	61
2.2.3	Enkelvoudig kasstroomoverzicht over 2023	62
2.2.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling enkelvoudige jaarrekening	63
2.2.5	Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2023	64
2.2.6	Enkelvoudig overzicht langlopende schulden	70
2.2.7	Toelichting op de enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023	71
2.2.7a	WNT-verantwoording	74
2.3	Vaststelling en goedkeuring	
3	Overige gegevens	
3.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	78
3.2	Nevenvestigingen	78
3.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	79

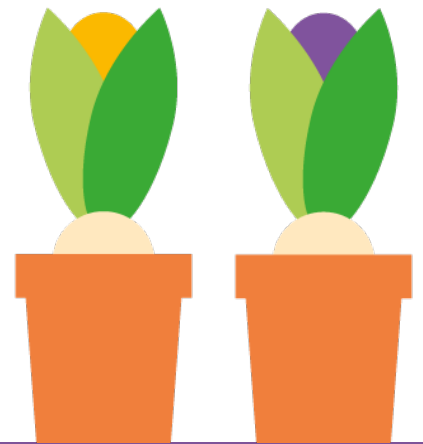
VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN

Verstegen accountants
en adviseurs B.V.

d.d. **21-05-2024**

Raamwerk

Bestuursverslag 2023

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN

Verstegen accountants
en adviseurs B.V.

d.d. **21-05-2024**

1 Voorwoord

In 2023 hebben we voortgeborduurd op de thema's uit 2022. Intussen hebben we meer zicht gekregen op de huidige sterkten en ontwikkelpunten binnen Raamwerk. Dit is mede dankzij het werk van enkele nieuwe directeuren, die ons ad interim kwamen versterken. Vanaf het voorjaar werden financiële trends duidelijker en in de maanden die volgden kwam ook aan het licht waar we de zorg en de ondersteunende functies nog verder kunnen verbeteren. Je zou kunnen zeggen dat de organisatieonderdelen beter met elkaar verbonden konden worden. In deze exercitie zijn op basis van diepgravende analyse en groeiend inzicht al de nodige stappen gemaakt. Er is hard en met toewijding gewerkt en het bewustzijn en de professionaliteit bij medewerkers is zeker gegroeid. Maar we zijn er nog niet. Dit laatste maakt dat we hier ook in 2024 nog nadrukkelijk mee doorgaan.

In de regionale samenwerking is Raamwerk inmiddels goed zichtbaar en gewaardeerd. Zo kregen wij rollen in de stuurgroep, als ook in projecten rond kind- en jeugdzorg. De eerste regionale projecten kunnen vanaf 2025 materiële gevolgen gaan hebben voor Raamwerk en haar cliënten. Vanuit het zorgkantoor werd ons tevens gevraagd een LG-crisisplek in te richten, hetgeen per Q4 2023 is gebeurd. Vanzelfsprekend is de lokale cliëntenraad uitgebreid meegenomen in de planvorming.

Het functiehuis werd verder geactualiseerd en de opleidingsmogelijkheden voor onze medewerkers werden systematisch uitgebreid en verbeterd. Deze zaken zijn natuurlijk cruciaal voor onze aantrekkelijkheid als werkgever, bij uitstek één van de belangrijkste zaken voor de toekomst van onze zorg. Dit heeft ook een verband met het project Sterke Teams, waarbinnen de zorgmedewerkers leren over sturing, eigenaarschap en hoe plezierig samen te werken aan gezamenlijke onderwerpen binnen hun zorgteam.

De implementatie van ONS, ons Elektronisch Cliëntendossier liep vertraging op. Gaandeweg het traject bleek dat er eerst binnen de zorg zaken verder op orde moesten worden gebracht alvorens de implementatie verder kon worden gebracht. Dit maakt dat we gaan voor zorgvuldigheid boven snelheid. Nu verwachten we in Q1 2025 de implementatie te hebben afgerond.

Kortom er zijn in 2023 al veel stappen gezet, die veelal in 2024 een vervolg zullen krijgen. Dit zal ook in 2024 voor de nodige uitdagingen zorgen, waar wij met elkaar voor gaan staan en voor gaan.

Wendela Hingst

Bestuurder Raamwerk

2 Profiel van de organisatie

2.1 Algemene identificatiegegevens

Naam verslagleggende rechtspersoon	Stichting Het Raamwerk
Adres	Strandwal 2
Postcode	2211 HT
Plaats	Noordwijkerhout
Telefoonnummer	0252-345678
Identificatienummer Kamer van Koophandel	28103868
E-mailadres	info@hetraamwerk.nl
Internetpagina	www.hetraamwerk.nl

2.2 Structuur van Raamwerk

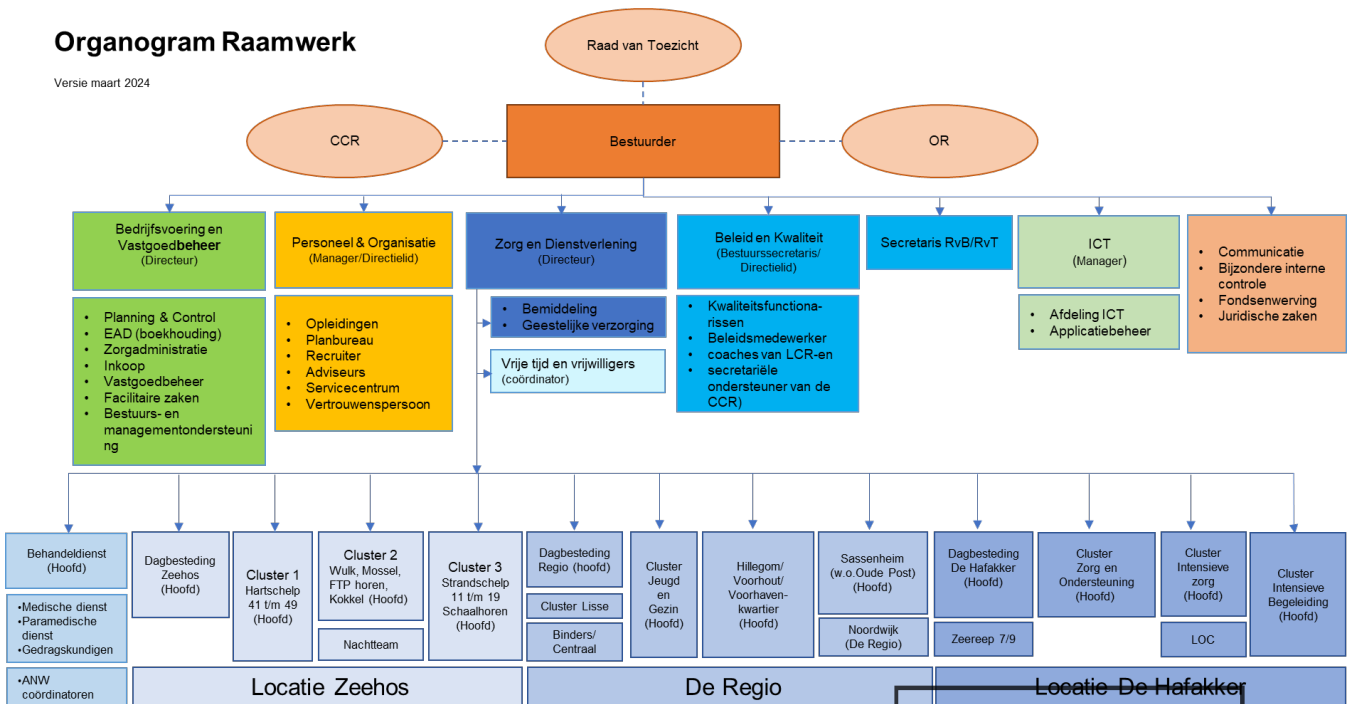
Raamwerk is een Stichting met een eenhoofdige raad van bestuur en een raad van toezicht (RvT). De RvT ziet toe op het algemeen beleid van Raamwerk, zoals het bestuur dat voert en ziet toe op de kwaliteit en continuïteit van de organisatie.

Raamwerk heeft een directiestructuur. Het directieteam bestond in 2023 uit de bestuurder, de directeur Zorg- en Dienstverlening, de directeur Bedrijfsvoering, de HR manager, het hoofd Beleid en Kwaliteit en de bestuurssecretaris. Directie en management geven leiding aan de operationele organisatie. Zij zijn verantwoordelijk voor (het inrichten van) de werkprocessen, uitkomsten en resultaat, interne en externe afstemming, interne en lokale externe communicatie en het onderhouden van het lokale netwerk. Onderstaand organogram toont de organisatiestructuur en de hiërarchische verhoudingen.

De Ondernemingsraad (OR) en de Centrale Cliëntenraad (CCR) zijn de medezeggenschapsorganen binnen Raamwerk, die het instellingsbeleid volgen, toetsen en beïnvloeden. De OR en CCR doen dit op grond van hun taakstelling zoals neergelegd in de Wet op Ondernemingsraden (WOR), respectievelijk de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen (Wmcz 2018). Specifiek voor de CCR spelen de decentrale cliëntenraden ook een belangrijke rol in de medezeggenschap voor cliënten. In paragraaf 3.4 wordt dit nader beschreven.

Organogram Raamwerk

Versie maart 2024

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN

Verstegen accountants en adviseurs B.V.

d.d. 21-05-2024

2.3 Kerngegevens

2.3.1 Doelstelling en kernactiviteiten

Raamwerk biedt ondersteuning aan kinderen en volwassenen met een (meervoudige) lichamelijke en/of verstandelijke beperking. Deze ondersteuning bevordert de kwaliteit van leven van de cliënten en draagt bij aan een zo gewoon mogelijk leven. Kenmerkend voor Raamwerk is dat het ondersteuning biedt aan mensen voor wie kwaliteit van leven gezien de aard van de beperkingen niet altijd vanzelfsprekend is. De grootste groep mensen die bij Raamwerk woont heeft indicatie ZZP 6 of hoger. Dit is een indicatie voor mensen met ernstige en veelal meervoudige beperkingen.

Raamwerk heeft een toelating voor alle functies in de Wlz en heeft overeenkomsten met de gemeenten in het werkgebied afgesloten voor het leveren van begeleiding onder de Wmo en Jeugdhulp onder de Jeugdwet.

Raamwerk is gespecialiseerd in het begeleiden van:

- Cliënten, kinderen en volwassenen, met een verstandelijke beperking en een intensieve ondersteuningsvraag in combinatie met moeilijk verstaanbaar gedrag;
- Cliënten met een lichamelijke beperking, waaronder cliëntgroepen met niet-aangeboren hersenletsel (NAH), de noodzaak tot beademing en cliënten met de dubbelproblematiek LG/VG.

Raamwerk is deskundig in het ondersteunen van mensen in de thuissituatie en heeft in de afgelopen jaren verscheidene initiatieven gerealiseerd, zoals de samenwerking met Welzijnskompas op locatie Plein28 en Wmo initiatieven als het project 'Jongeren18-18+' en het project 'In de buurt'.

2.3.2 Cliënten, capaciteit, productie en personeel

Kerngegevens Raamwerk 2023	Aantal
Aantal Wlz cliënten per einde verslagjaar	460
Aantal cliënten met een Volledig Pakket Thuis (VPT)	4
Aantal cliënten met een Modulair Pakket Thuis (MPT)	52
Aantal cliënten met alleen Dagbesteding	102
Aantal cliënten met een persoonsgebonden budget	47
Aantal Jeugdwet cliënten	44
Aantal Wmo cliënten	292
Aantal beschikbare bedden/plaatsen met verblijfszorg per einde verslagjaar	327
Aantal personeelsleden in loondienst per einde verslagjaar	875
Aantal FTE personeelsleden in loondienst per einde verslagjaar	584

2.3.3 Werkgebieden

Het primaire werkgebied van Raamwerk is regio Zuid-Holland Noord, de Duin- en Bollenstreek. Voor de cliëntgroep met een lichamelijke beperking is het referentiegebied groter: Zuid Holland en Noord Holland, maar ook daarbuiten. Raamwerk onderscheidt zich met kleinschalige locaties, zorg op maat, en verschillende initiatieven in de regio in het kader van de Wmo. De verblijfsvoorzieningen van de organisatie bevinden zich in Katwijk (locatie Zeehos), Noordwijkerhout (locatie De Hafakker) en in Noordwijk en Teylingen (De Regio).

2.4 Samenwerkingsrelaties

Zorg

Ten aanzien van de zorg is er samenwerking van Raamwerk met collega-instellingen en andere zorgorganisaties in de regio. Belangrijke samenwerkingsrelaties zijn met:

- 's Heerenloo West-Nederland/Adviesium met betrekking tot samenwerking m.b.t. de inzet Avond, Nacht en Weekend (ANW) Dienstverlening van de huisartsenzorg en de AVG achterwacht. Contact en overleg bij overstijgende vraagstukken.
- Kristal te Leiden (onderdeel van Rivierduinen) voor het stellen van een diagnose of het geven van een advies over psychiatrische problematiek bij cliënten met een verstandelijke beperking.
- Het CCE (Centrum voor Consultatie en Expertise) voor de toetsing van en advisering bij indicaties voor extreme zorgzwaarte, meerzorg genoemd.
- Bartimeus (visus) en Kentalis (gehoor) voor beperkingen in visus of gehoor van o.a. de ouder wordende cliënten.
- Marente en Activite, samenwerking bij uitvoering van complexe, verpleegtechnische handelingen en verpleegkundige expertise.
- Care4homecare, medisch specialistische behandeling op locatie Zeehos op het gebied van rondom intrathecale baclofen therapie.
- CTB (Centrum Thuis Beademing) van Erasmus MC Rotterdam ten aanzien van de cliënten met beademingsondersteuning.
- Gemiva waarmee Raamwerk de Klachtencommissie voor behandeling van klachten van cliënten deelt maar ook de Klachtencommissie voor behandeling van klachten van medewerkers.
- Rivierduinen inzake de inzet/consultatie van de psychiater/GGZ expertise en aanvraag van Rechterlijke machtigingen.
- LG instellingen Siza/Het Dorp, Nieuw Unicum met betrekking tot kennisuitwisseling o.a. over zorgtechnologie en expertise LG.
- Brocacef/Katwijkse Apotheek voor de levering van medicatie.
- Ons Tweede Thuis en 's Heerenloo met betrekking tot mogelijke samenwerking rondom respijtzorg.
- In het kader van de Regionale samenwerking Zuid-Holland Noord, samenwerking van 11 zorginstellingen, op initiatief van zorgkantoor Zorg en Zekerheid. Met als doelstelling het gezamenlijk realiseren van een sluitend regionaal netwerk van dienstverlening en het uitwisselen van expertise.
- Geriatand, samenwerkingspartner met betrekking tot de mondzorg voor Wlz cliënten.

Dagbesteding/arbeid en onderwijs

Samenwerking in dagbesteding of arbeid is er onder andere met de VGN Academie voor Zelfstandigheid (AvZ). De AvZ valt sinds 2023 binnen Raamwerk onder het L.O.C. Raamwerk. Met vervoerder Atax bestaat een samenwerkingsovereenkomst met betrekking tot het vervoer van cliënten naar de verschillende dagbestedingslocaties.

In het kader van onderwijs aan jeugdigen is er samenwerking met de Regenboogschool te Noordwijkerhout en de Duinpieper te Noordwijk.

Wmo en wijkgericht werken

In Katwijk heeft Raamwerk een vorm van dagbesteding waarbij wijkgericht gewerkt wordt: Binders. Mensen met verschillende beperkingen (VG, LG, NAH) nemen deel aan de activiteiten. Deze dagbestedingslocatie is een samenwerkingsverband met Het Lichtpunt, Gemiva en de gemeente.

In Rijnsburg is er samenwerking met Gemiva in het wijkservicecentrum Centraal. Ook hier wordt wijkgericht gewerkt en worden diensten verleend aan bewoners, organisaties of scholen in de wijk.

In Lisse is er een samenwerkingsverband in de dagbestedingslocatie Dichtbij met het verzorgingshuis Rustoord (onderdeel van DSV). De deelnemers verlenen diensten binnen het gebouw van Rustoord.

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN

Verstegen accountants
en adviseurs B.V.

d.d. 21-05-2024

In 'Plein 28' in het centrum van Hillegom werkt Raamwerk samen met Welzijnskompas. Op een aantal avonden worden meerdere activiteiten ondernomen, zoals koken en eten.

In Noordwijk werkt Raamwerk samen met Welzijn Noordwijk op locatie De Wieken, waarbij aansluiting wordt gezocht met lopende initiatieven.

Gemeenten

In het kader van de Wmo en de Jeugdwet is Raamwerk met de gemeenten in de regio overeenkomsten aangegaan met betrekking tot het leveren van de maatwerkvoorziening Begeleiding onder de Wmo en Jeugdhulp onder de Jeugdwet.

Raamwerk neemt deel aan Zorgnetwerken van de gemeenten Hillegom, Lisse, Teylingen en Noordwijk en doet mee met transities, die binnen deze gemeenten spelen, zoals de woonambities in de gemeente Lisse en Noordwijk.

Zorgkantoor

Met zorgkantoor Zorg en Zekerheid wordt een belangrijke samenwerkingsrelatie onderhouden voor het maken van productieafspraken voor de cliënten en de toekenning voor het leveren van zorg. In 2023 is het contact met het zorgkantoor op initiatief van de bestuurder geïntensiveerd.

Woningcorporatie

Op het gebied van huisvesting wordt samengewerkt met de verschillende woningcorporaties, waaronder Woningstichting Sint Antonius van Padua in Noordwijkerhout en Stek in Hillegom, Lisse, Noordwijk en Teylingen.

Financiële instellingen

Raamwerk onderhoudt contacten met de Rabobank, die fungeert als huisbankier. Tevens lopen er leningen bij de Rabobank, Aegon en de BNG (Bank Nederlandse Gemeenten). Daarnaast is er contact met het Waarborgfonds voor de zorgsector (Wfz) voor de borgstelling ten behoeve van enkele langlopende leningen.

Externe toezichthouders

Belangrijke gesprekspartners voor de uitvoering en kwaliteit van zorg en werk en de verantwoording van de ontvangen middelen, zijn de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa), de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ), de Arbeidsinspectie en het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS).

3 Bestuur, toezicht en medezeggenschap

3.1 Normen voor goed bestuur, Governancecode Zorg

Raamwerk heeft zich geconformeerd aan de Governancecode Zorg 2022, het richtinggevende document voor besturing in de zorg. Hoofddoelstelling voor Raamwerk is door goede governance kwalitatief goede zorg te bieden aan de cliënten van Raamwerk, waarbij de zeven principes uit de code leidend zijn.

Naast de Governancecode zijn de statutaire doelstelling van de stichting en de nadere uitwerking daarvan in haar visie en missie uitgangspunt bij de taakvervulling door de bestuurder en de raad van toezicht. De missie vat de bijzondere opdracht samen die Raamwerk zich als maatschappelijke onderneming stelt, namelijk het bieden van ondersteuning aan mensen (kinderen en volwassenen) met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking. Deze ondersteuning bevordert de kwaliteit van leven van de cliënten en bevordert een zo gewoon mogelijk leven.

De bestuurder van Raamwerk overlegt regelmatig met de raad van toezicht over het gevoerde beleid. Terugkerende onderwerpen in dit overleg zijn de kwaliteit en veiligheid van de geboden zorg, strategische keuzes in de toekomst, continuïteit in de organisatie, risico's in de bedrijfsvoering, financiële resultaten, ontwikkelingen op het gebied van vastgoed en bouw, relevante ontwikkelingen binnen de Langdurige Zorg en eventuele contacten met toezichthouders waaronder de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd.

Raamwerk heeft een gedragscode ter bevordering van gewenst gedrag binnen Raamwerk en om medewerkers en cliënten te beschermen tegen ongewenst gedrag. De gedragscode is onderdeel van de ambitie van Raamwerk om de integriteit van het handelen te borgen. Het is een belangrijke randvoorwaarde voor een integere en betrouwbare organisatie.

3.2 Raad van Bestuur

3.2.1 Samenstelling

Binnen Raamwerk is sprake van een eenhoofdige raad van bestuur. De functie van bestuurder wordt sinds 1 juli 2022 vervuld door mevrouw Wendela Hingst.

De bestuurder van Raamwerk is geaccrediteerd door de Nederlandse Vereniging van Zorgbestuurders in de Zorg (NVZD) en ingeschreven in het Kwaliteitsregister voor Zorgbestuurders.

Naam bestuurder	Nevenfuncties	M/V
J.W. Hingst	Voorzitter Raad van bestuur Stichting Vrienden van Het Raamwerk per 1 juli 2022. (gemandateerd aan de directeur Bedrijfsvoering) Voorzitter Raad van Commissarissen Huisartsen Gelderse Vallei (sinds 2019) Voorzitter raad van toezicht Radiotherapiegroep (sinds 2020)	V

De bestuurder wordt ondersteund door het directieteam, dat in 2023 bestond uit: mevrouw Leonie van Son, mevrouw Susanne Noppert a.i., mevrouw Anneke Mossou a.i. (achtereenvolgens directeur Zorg & Dienstverlening), de heer Arjan Kolkman, de heer Michel van der Voort a.i. (achtereenvolgens directeur Bedrijfsvoering), mevrouw Helen Versteegen (manager HR), mevrouw Trudy Janson (hoofd Beleid en Kwaliteit) en vanaf 1 maart mevrouw Yvonne Kooi (bestuurssecretaris).

3.2.2 Bezoldiging

Voor de informatie over de bezoldiging van topfunctionarissen in de zin van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) en de daarvan onderdeel uitmakende Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg en jeugdhulp verwijzen wij u naar de toelichting in de jaarrekening.

3.2.3 Beoordeling

De remuneratiecommissie van de raad van toezicht voert éénmaal per jaar een jaargesprek en éénmaal per jaar een voortgangsgesprek met de bestuurder. Aan de hand van jaarlijks schriftelijk vastgelegde en meetbare doelen worden zowel het functioneren, als de beloning van de bestuurder besproken. Vraagstukken waar in aanleg sprake zou kunnen zijn van belangenverstrengeling, zoals de aanvaarding van nevenfuncties, worden besproken door de bestuurder met de raad van toezicht.

Het jaargesprek met de bestuurder over 2022 heeft op 12 januari 2023 plaatsgevonden. Op 24 augustus vond het voortgangsgesprek plaats. Op grond van dit voortgangsgesprek is de bestuurlijke opgave, zoals afgesproken in januari 2023 geherformuleerd, zoals ook beschreven in het Jaarverslag van de raad van toezicht over 2023.

3.3 Raad van toezicht

3.3.1 Samenstelling, commissies en bezoldiging

Voor informatie over de samenstelling, commissies, werkwijze, onderwerpen en besluiten in 2023 verwijzen wij u naar het Jaarverslag RvT 2023.

Voor de informatie over de bezoldiging van topfunctionarissen in de zin van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) en de daarvan onderdeel uitmakende Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg en jeugdhulp verwijzen wij u naar de toelichting in de jaarrekening.

3.3.2 Verantwoording en zelfevaluatie

Uitgangspunt bij de taakvervulling door de raad van toezicht is de statutaire doelstelling van Raamwerk en de Governancecode Zorg 2022.

De raad van toezicht van Raamwerk legt jaarlijks verantwoording af over haar handelen door middel van een jaarverslag. Belangrijke basis voor deze verantwoording vormen de Governancecode Zorg en het reglement raad van toezicht.

Conform de Governancecode evalueert de raad van toezicht jaarlijks het eigen functioneren in de zogeheten zelfevaluatie. Deze zelfevaluatie bestond in 2023 uit twee dagdelen en werd beide bijeenkomsten begeleid door een externe partij. Het eerste dagdeel was op 3 juli, het tweede dagdeel op 24 augustus 2023. De leerpunten uit deze evaluatie zijn gedeeld op de website van de NVTZ.

3.3.3 Informatiebronnen

De raad van toezicht werkt met een informatieprotocol. De voortgang bij Raamwerk wordt bewaakt aan de hand van rapportages van de bestuurder. In 2023 zijn stappen gezet in het opstellen van uitgebreidere kwartaalrapportages met managementinformatie (bedrijfsvoering en HR). Deze ontwikkeling wordt in 2024 voortgezet, om te komen tot integrale managementinformatie.

In de overlegvergaderingen van de raad van toezicht worden professionals van Raamwerk uitgenodigd rondom bepaalde agendapunten, zoals het hoofd Behandeldienst of de directeur Bedrijfsvoering. In de Auditcommissie en de commissie Kwaliteit, Veiligheid en HR hebben de leden gelegenheid om met sleutelfiguren op deelonderwerpen van gedachten te wisselen.

3.4 Cliëntenraad

Medezeggenschap van cliënten gaat over het meepraten van cliënten over zaken en beslissingen die voor hen belangrijk zijn en dat wil Raamwerk goed regelen: op organisatie niveau in samenspraak met de Centrale Cliëntenraad (CCR) en op lokaal niveau, waar de Lokale Cliëntenraden (LCR-en) de cliënten vertegenwoordigen.

Raamwerk kent daarom een centrale en decentrale medezeggenschapsstructuur. Naast CCR die bestaat uit cliënten en verwanten, functioneren er vijf LCR-en op voorzieningenniveau, te weten: Noordwijkerhout (De Hafakker), Katwijk (Het Zeehos), Lisse/Hillegom, Sassenheim/Voorhout en Noordwijk.

De CCR bestond in 2023 uit twee cliënten en zes verwanten. De CCR komt zes of zeven keer per jaar bijeen en voert ca. iedere twee maanden overleg met de bestuurder. De CCR wordt ondersteund door een onafhankelijke ondersteuner van het LSR, het landelijk steunpunt (mede)zeggenschap. Op het secretariële vlak krijgt de CCR ondersteuning van een secretaresse. De LCR-en krijgen ondersteuning van een coach. De CCR beschikt over een eigen budget waaruit alle vergoedingen worden bekostigd die betrekking hebben op de medezeggenschap van cliënten.

De CCR houdt jaarlijks een Algemene Ledenvergadering. In 2023 vond deze plaats in augustus. Tijdens deze ALV is gesproken over het thema 'Bejegening'. In het Kwaliteitsbeeld 2023 van Raamwerk staat een kort verslag van dit gesprek.

In 2022 is de medezeggenschapsregeling voor de CCR ondertekend (zoals voorgeschreven in de herziene Wmcz 2018, die sinds 1 juli 2020 van kracht is). Geheel 2023 is benut om ook tot een gedragen medezeggenschapsregeling voor de vijf lokale raden LCR te komen. In afstemming met de voorzitters en coaches van de LCR-en en de CCR is een conceptregeling opgesteld en voorgelegd aan de gesprekspartners van de LCR-en. De hieruit voortgekomen vragen en opmerkingen zijn in afstemming met de CCR verwerkt. Begin 2024 zijn de meeste medezeggenschapsregelingen door de voorzitters van de raden LCR-en en hun gesprekspartner ondertekend.

De cliëntenraden en het bestuur van Raamwerk kunnen bij meningsverschillen over de uitvoering van de Wmcz een beroep doen op de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden.

3.4.1 Onderwerpen en advies- en instemmingsvragen

In 2023 was de CCR onder andere betrokken bij de volgende onderwerpen:

- Aanvang inrichting en implementatie nieuw ECD/ONS
- Kwaliteitsrapport 2022
- Kwaliteitskompas 2023- 2028 waaronder Kwaliteitsbeeld
- Reactie Analyse Wzd
- Compensatie waskosten
- Vervolg project Bejegening en gelijkwaardigheid
- Strategietraject AT Osborne
- Financiën
- Crisisplaats LG
- Kennismaking nieuwe vertrouwenspersoon Zorg en clientvertrouwenspersoon Onvrijwillige zorg
- Vertrek Vertrouwenspersoon Seksueel misbruik.
- Medezeggenschapsregeling LCR-en
- Herbeoordeling HKZ certificering
- Traject Sterke Teams
- Kanslijnen VGN toekomstbestendige gehandicaptenzorg
- Kosten van het zwemmen
- Ervaringen met Geriatand

In 2023 heeft de CCR de volgende advies- en instemmingsvragen behandeld:

- Instemming met herziening maaltijdvergoeding en compensatieregeling;
- Instemming aanvraag wijzigingen vertrekkingenpakket Wlz;
- Adviesvraag begroting. De CCR spreekt geregeld over financiële zaken met het DT, maar heeft aangegeven af te zien van het formele recht op begroting en verantwoording. De CCR vindt het belangrijker om goed inhoudelijk betrokken te blijven op financieel gebied lopende het jaar;
- Adviesvraag mondzorg. Dit was eind 2022 een spoed-adviesvraag, waarop de CCR begin 2023 positief heeft geadviseerd.

3.5 Ondernemingsraad

3.5.1 Samenstelling

De ondernemingsraad (OR) heeft 13 zetels. In het najaar van 2022 zijn verkiezingen uitgeschreven, omdat de zittingstermijn van drie jaar van de OR afliep. Op één lid na stelde de hele ondernemingsraad zich herverkiesbaar. Daarnaast meldden zich twee nieuwe kandidaten voor de ondernemingsraad. Allen werden per acclamatie verkozen, omdat voor de 13 open gevallen OR-zetels er slechts 11 kandidaten waren. Na het afscheid van één lid in januari 2023, waren er nog drie zetels vacant.

De OR wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris en heeft een klankbordgroep bestaande uit collega's van Raamwerk, aan wie de OR stellingen voorlegt waarop gereageerd kan worden. De informatie die dit oplevert is nuttig voor het werk van de ondernemingsraad en de reacties worden, na anonimisering, ook gedeeld met de bestuurder.

In 2023 heeft de ondernemingsraad twee enquêtes met stellingen uitgeschreven (in januari en november 2023). Deze stellingen gingen over de kilometervergoeding voor woon-werkverkeer en dienstreizen, en over het werken met uitzendkrachten. De uitkomsten zijn gedeeld met de bestuurder.

Op 11 mei 2023 organiseerde de OR van Raamwerk de jaarlijkse 'Dag van de Glimlach', waarbij leden van de OR langs de locaties van Raamwerk in Noordwijkerhout, Katwijk en de Regio gaan om een klein presentje af te geven aan alle teams. Dit jaar gingen hierbij voor het eerst ook twee leden van de RvT mee.

3.5.2 Belangrijkste advies- en instemmingsbesluiten 2023

Besluit Thuiswerkregeling (instemming)

Op 20 april 2023 heeft de OR instemming gegeven op het voorgenomen besluit de thuiswerkregeling in te stellen, waardoor het (deels) thuiswerken structureel mogelijk wordt gemaakt. De OR gaf daarbij aan het een goede zaak te vinden dat er nu een thuiswerkregeling is en deed de suggestie van een 'bijsluiters' voor medewerkers met een korte en duidelijke uitleg van de mogelijkheden en faciliteiten.

Besluit beschikbaar stellen van een LG crisisplek op locatie Zeehos (advies)

Raamwerk is door het zorgkantoor gevraagd een crisisplek beschikbaar te stellen voor cliënten met een LG indicatie. Aan de OR is 12 september advies gevraagd op het voornemen onder specifieke voorwaarden een crisisplek in te richten op locatie Zeehos. Op 12 oktober heeft de OR hierover een positief advies gegeven. Het leek de OR een goede uitbreiding voor Raamwerk en ook een mooie kans voor medewerkers die hierin betrokken zullen zijn. Met daarbij de opmerking dat als niet de logeerkamer van Strandschelp 19 maar "een andere woning waar ruimte vrij is omdat de cliënt daar beter zou passen", er dan wel gekeken wordt door het crisisteam of de medewerkers van gekozen woning deze taak aan kunnen qua opleiding en bezetting.

Besluit inzet praktijkondersteuner bedrijfsarts (POB) (instemming)

Instemming werd gegeven op het voorgenomen besluit de praktijkondersteuner bedrijfsarts (POB) te introduceren binnen Raamwerk. De POB kan een bijdrage leveren aan de reductie van het verzuim en een effectieve inzet van de bedrijfsarts. De OR merkte hierbij op dat de praktijkondersteuner bedrijfsarts een toevoeging is op de bestaande Arbo-uren (van de bedrijfsarts), zoals eerder door de bestuurder toegezegd.

Besluit Klokkenluidersregeling (instemming)

De klokkenluidersregeling is na aanpassing (in verband met de inwerkingtreding van de nieuwe Wet bescherming klokkenluiders (Wbk)), ter instemming voorgelegd aan de OR. De OR heeft 21 december ingestemd met de gewijzigde Klokkenluidersregeling van Raamwerk. Tijdens de RvT vergadering in januari 2024 is de Klokkenluidersregeling vervolgens goedgekeurd en vastgesteld.

Besluit benoeming preventiemedewerker (instemming)

De OR is 26 april om instemming gevraagd voor de voorgenomen benoeming van een medewerker van Raamwerk in de functie van preventiemedewerker. De OR heeft hier op 4 mei instemming gegeven tot deze voorgenomen benoeming.

Besluit regeling inschaling leerlingen (instemming)

De bestuurder heeft de OR instemming gevraagd op het voorgenomen besluit de herziene versie van het document 'werkbeschrijving leerlingen', waarin onder andere de inschaling van leerlingen is vastgelegd, per 1 juni 2023 vast te stellen en deze ook van toepassing te laten zijn op de huidige leerlingen. De OR heeft hier op 29 juni instemming op gegeven en geeft aan hier volledig achter te staan. Ook hoopt de OR dat Raamwerk hiermee aantrekkelijker wordt voor zij-instromers.

Besluit aanstelling externe vertrouwenspersonen (instemming)

Begin december heeft de bestuurder in verband met het naderende vertrek van de huidige vertrouwenspersoon, de OR instemming gevraagd op het voorgenomen besluit tot samenwerking met de organisatie 'De Vertrouwenspersoon' en de daaruit voortvloeiende aanstelling van twee externe vertrouwenspersonen, die als vaste vertrouwenspersonen voor Raamwerk zullen functioneren. De OR heeft na een prettige kennismaking met beide vertrouwenspersonen, ingestemd met dit voorgenomen besluit.

Besluit benoeming lid raad van toezicht (advies)

De OR heeft op 15 december een positief advies gegeven ten aanzien van de voorgenomen benoeming van de heer Roel de Bruijn als nieuw lid van de raad van toezicht van Raamwerk.

Initiatief adviezen

Naast de advies- en instemmingsbesluiten heeft de OR in 2023 ook één initiatiefadvies gegeven. Dit advies had op het gratis verstrekking van schortjes aan medewerkers in de zorg. Dit onderwerp loopt nog door in 2024.

4 Beleid

4.1 Meerjarenbeleid en -strategie

Missie

Raamwerk biedt ondersteuning aan mensen (kinderen en volwassenen) met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking. Deze ondersteuning bevordert de kwaliteit van leven van de cliënten en bevordert een zo gewoon mogelijk leven.

Deze missie krijgt haar nadere invulling vanuit de visie van Raamwerk:

“Mensen met beperkingen leven hun eigen leven ‘gewoon’ met hulp van flexibele, individuele ondersteuning bij het dagelijks functioneren. ‘Gewoon’ betekent zélf regie hebben over je leven, zélf keuzes maken, rechten en plichten hebben, autonoom zijn, vrienden hebben, je kunnen ontplooiën, naar vermogen bijdragen aan de samenleving, een zinvol leven leiden. Dit is wat Raamwerk onder kwaliteit van leven verstaat. Zonder de beperkingen uit het oog te verliezen draagt het professionele handelen van alle medewerkers bij aan deze kwaliteit van leven van mensen met een verstandelijke en/of lichamelijke beperking. Het gaat om support in eigen keuzes, uitgaande van algemeen aanvaardbare basisprincipes die voor iedereen gelden. Gewoon waar mogelijk en speciaal waar nodig.”

Met haar visie wil Raamwerk cliënten in staat stellen zelf regie te nemen. De cliënt staat steeds centraal en zijn/haar wensen en ideeën zijn het vertrekpunt in het toewerken naar doelen.

Meerjarenbeleid en -strategie

Nadat vanwege de bestuurswisseling per juli 2022, het in 2021 opgestelde meerjarenbeleid voor 2022-2024 niet meer geactualiseerd is, is eind 2022 in opdracht van de bestuurder een nieuw strategietraject gestart, onder begeleiding van AT Osborne (ATO). Het doel was om in de eerste helft van 2023 te komen tot een strategische koers voor Raamwerk voor de komende 10 – 20 jaar.

De projectstructuur bestond uit een stuurgroep, een klankbordgroep en expertgroepen (persona's, personeel, vastgoed en financiën). De aanpak van het strategietraject was modulair opgebouwd, waarbij de modules strategie (portfoliokeuzes), personeel, vastgoed en financiën met elkaar samenhangen en op elkaar voortbouwen, startend bij de strategie.

De eerste drie deelrapporten (Strategische Koers, Strategie voor Personeel en Strategie voor Vastgoed) zijn uiteindelijk niet vóór de zomer, maar eind oktober 2023 opgeleverd. Deze vertraging had te maken met nieuwe informatie over de vastgoedposities, in combinatie met nieuwe inzichten in de financiële situatie van Raamwerk (prognose en liquiditeit). Daarbij was er rond de zomer sprake van discontinuïteit binnen het directieteam als gevolg van wisseling van zowel de directeur Zorg en Dienstverlening als de directeur Bedrijfsvoering.

De drie deelrapporten zijn op 6 november met de voltallige raad van toezicht besproken tijdens een extra vergadering. In de maanden voorafgaand aan deze bespreking, hadden er twee extra bijeenkomsten met de raad van toezicht plaatsgevonden, waarin de stand van zaken en de belangrijkste inzichten van het strategietraject zijn besproken; op 5 april tijdens een online strategiesessie en in vervolg daarop tijdens een fysieke bijeenkomst op 3 juli (na afloop van de zelfevaluatie), beiden in aanwezigheid van de projectleiders van ATO.

Het vierde en laatste deelrapport 'Financiële projectie vastgoedstrategie' wordt begin 2024 opgeleverd. De uiteindelijke strategische keuzes worden daarom pas in 2024 gemaakt.

4.2 Algemeen beleid 2023

Voor 2023 is een beleidsrijke kaderbrief opgesteld. In deze Kaderbrief staan de hoofdlijnen van de ambities van Raamwerk en het beleid voor 2023, zowel inhoudelijk, als organisatorisch en financieel. In de kaderbrief staan vijf speerpunten centraal, namelijk: 1) Arbeidsmarkt/goed werkgeverschap, 2) voortgang cliëntgroepenbeleid en vertaling in zorgprogramma's, 3) Sterke Teams, 4) ECD en onderliggende zorgprocessen op orde en 5) Zorgtechnologie.

In de volgende subparagraaf volgt (op alfabetische volgorde) een overzicht van de belangrijkste beleidsinspanningen en gebeurtenissen in 2023. De onderwerpen uit de kaderbrief komen hier in terug, aangevuld met andere relevante informatie. Tevens wordt in de laatste subparagrafen ingegaan op de onderwerp risico(beheersing) en duurzaamheid. Het kwaliteitsbeleid, medewerkersbeleid en het financiële beleid komen in aparte paragrafen terug in dit hoofdstuk.

4.2.1 Belangrijkste beleidsinspanningen en gebeurtenissen

Arbeidsmarkt en goed werkgeverschap

Het lukt Raamwerk nog om nieuwe medewerkers en leerlingen aan te trekken. De toename van het ziekteverzuim en het feit dat vacatures langer openstaan heeft echter gevolgen voor de personele bezetting en de draagkracht van de medewerkers. Hier wordt verder op ingegaan in paragraaf 4.4 medewerkersbeleid.

Cliëntgroepenbeleid en vertaling zorgprogramma's (voortgang)

Het onderscheid in verschillende cliëntgroepen en het vertalen van dit onderscheid naar specifieke zorg is een Raamwerkbreed proces, dat meerdere jaren zal gaan duren.

Cliëntgroepenbeleid VG: Een ambitie van Raamwerk is om de interne expertise t.a.v. behandeling te versterken en daarin samen te werken met een andere VG-zorgorganisatie. In dat kader zijn Raamwerk en 's Heeren Loo overeengekomen om samen een Orthopedagoog Generalist (OG) op te leiden.

Cliëntgroepenbeleid LG: Zorgkantoor Zorg en Zekerheid heeft in de eerste helft 2023 gevraagd of zij bij Raamwerk een crisisbed kunnen inkopen voor mensen met een lichamelijke beperking, die in een crisissituatie belanden. Dit zou de eerste crisisplek in Nederland voor mensen met een lichamelijke beperking zijn. Na positief advies van zowel de CCR als de OR is de crisisplaats eind 2023 gerealiseerd.

Cliëntgroepenbeleid Jeugd: In 2023 is een nieuwe groep gestart op KDC 'De Honingraat'. Het was een wens van Raamwerk om meer plekken dagbehandeling te bieden voor jonge kinderen. De Service Organisatie Zorg van de gemeenten in de jeugdhulpregio heeft ervoor gezorgd dat dit financieel mogelijk werd. Met de opening van groep 'De Bijtjes' hebben kinderen die op de wachtlijst stonden, een plek gekregen.

Cliëntgroepenbeleid Wmo/ambulant: In 2023 is een project van start gegaan met als doel meer cliënten in Katwijk te ondersteunen. Het project heeft geleid tot een toename van enkele cliënten naar ca. 22 cliënten. Daarnaast wordt een regio-brede werkwijze ontwikkeld voor ambulante begeleiding, met daarbij een voorstel voor passende scholing voor medewerkers.

Cliëntgroepenbeleid dagbesteding: Raamwerk heeft in 2023 de verschillende locaties van de Academie voor Zelfstandigheid (AvZ)-, samen met andere werk- en leermiddelen, geschaard onder de nieuwe overkoepelende naam 'L.O.C. Raamwerk'. L.O.C. Raamwerk staat voor 'Leren Ontwikkelen Cliënten' Raamwerk en houdt zich bezig met ontwikkelingen m.b.t. het vergroten van zelfstandigheid, zelfredzaamheid, vaardigheden en het zelfvertrouwen bij mensen voor wie leren en ontwikkelen niet vanzelfsprekend is. Het aanbod van L.O.C. Raamwerk wordt stap voor stap uitgebreid binnen de organisatie.

ECD en onderliggende zorgprocessen

Begin 2023 zijn verschillende werkgroepen aan de slag gegaan met de voorbereiding van de implementatie van 'Ons' (Nedap), het nieuwe elektronisch cliëntendossier van Raamwerk, waarvoor eind 2022 was besloten. Als implementatiepartner is hierbij gekozen voor Accordis ECD in Den

basis gelegd om de implementatie tot een succes te maken. Echter gezien diverse vragen van werkgroepen enerzijds en forse budgetoverschrijdingen anderzijds, heeft de bestuurder, na overleg met het directieteam, besloten Infozorg een scan te laten maken van de voortgang van het project.

De uitkomst van deze scan was dat ondanks de mooie stappen die reeds waren gezet, er nog te veel moest gebeuren om te komen tot eensgezinde, breed gedragen steun voor de inrichting van Ons. Om de organisatie de ruimte te geven om tot een optimale inzet van Ons te komen, is eind 2023 besloten de planning van het project te herzien en de implementatie te verplaatsen naar begin 2025.

Infazorg heeft een plan van aanpak gemaakt voor het vervolgtraject. Hierin staan de stappen die Raamwerk zal zetten, om iedereen goed voor te bereiden op de aangepaste werkwijzen, de scholingen, het overzetten van de dossiers en de daadwerkelijke ingebruikname van Ons begin 2025.

Omdat Raamwerk ervoor wil zorgen dat het digitale zorgdossier in Ons past bij haar visie op zorg en de verwachtingen ten aanzien van een dossier, zal het vervolgtraject in 2024 starten met het aanscherpen van de visie op zorg. Vervolgens zal worden bekeken wat dit betekent voor de dossiervoering, zowel voor medewerkers als voor de cliënten. Hier zullen de verschillende medewerkersgroepen, zoals begeleiders, cpb-ers en leidinggevendenden bij betrokken worden. Ook de medezeggenschap cliënten wordt betrokken.

Mondzorg Wlz cliënten

Na vertrek van de tandarts, die 40 jaar voor Raamwerk heeft gewerkt, heeft Raamwerk een nieuwe partner voor de mondzorg gevonden in Geriatand. Zij zijn in april 2023 begonnen met de mondzorg voor Wlz-cliënten op locaties De Hafakker en Zeehos. Het eerste jaar dient ter inventarisatie van de mondgezondheid. Afspraken vinden plaats in de woonruimte van cliënten en desgewenst ook in de praktijkruimten.

Procesgang naar een nieuwe strategie, stevige fundamenten

Gedurende 2023 is steeds meer zichtbaar geworden dat Raamwerk, los van de nieuwe strategie, in de 'fundamenten' nog versteviging behoeft. Het verstevigen van de fundamenten is allereerst belangrijk in het kader van leveren van goede en passende zorg, maar dient tevens om de implementatie van de nieuwe strategie te accommoderen.

Gedeeld beeld in het DT in 2023 was, dat er in de organisatie nog veel onduidelijk is op het gebied van taken (taakvolwassenheid), verantwoordelijkheden en bevoegdheden (TVB) en dat eigenaarschap nog op veel plekken ontbreekt. In het directieteam is het belang van een doorleefde visie en de besturingsfilosofie besproken, welke richtinggevend zijn voor het beleid. De visie van Raamwerk 'gewoon leven' is goed verwoord en bekend, maar onvoldoende geladen en vertaald naar gedrag en kaders voor medewerkers. 'Gewoon' is voor iedereen anders. 2024 zal daarom vooral gebruikt worden om te werken aan het laden van de visie en het verstevigen van de fundamenten, om Raamwerk in staat te stellen veranderingen in de toekomst waar te maken.

Regionale samenwerking

Eind 2022 is er binnen de regio van Raamwerk, regio Zuid-Holland Noord, een samenwerkingsinitiatief tot stand gekomen waarin het zorgkantoor een regisserende functie heeft. Binnen dit initiatief nemen 11 betrokken zorgorganisaties binnen VG/LG, waaronder Raamwerk, het op zich een netwerk in te richten waarbinnen zij tezamen een dekkend regionaal netwerk van dienstverlening inrichten en expertise uitwisselen. In 2023 is hier verder invulling aangegeven. Zo is het streven dat in 2024 vorm wordt gegeven een gezamenlijk respijtzorginitiatief voor jongeren t/m 23 jaar door Raamwerk, 's Heerenloo, Ons Tweede Thuis en Ipse de Bruggen.

De bestuurder neemt op verzoek van de stuurgroep, vanaf eind 2023 zitting in de stuurgroep van dit regionale samenwerkingsverband.

Sterke Teams

In 2023 hebben 16 teams zich aangemeld voor een ontwikkeltraject om zelforganisatie te faciliteren. Deze beweging van Samen Sturen wordt in 2024 voortgezet, met de ambitie dat alle teams een eerste kennismaking hebben gehad. (Zie ook paragraaf 4.4 Medewerkersbeleid)

Visie op wonen, welzijn en zorg - Gemeente Noordwijk

Op donderdag 24 augustus is door Raamwerk in de aanwezigheid van twee wethouders en 12 netwerkpartners die actief zijn in de gemeente Noordwijk, een 'Visie op wonen, welzijn en zorg - Gemeente Noordwijk' ondertekend. Hiermee werd de basis gelegd voor de hoogstnodzakelijke netwerk-samenwerking om met elkaar effectief werk te maken van een gezond en betrokken Noordwijk. De netwerkpartners zijn: Woningstichting Padua en Woningstichting STEK, Raamwerk, Zorgkantoor Zorg en Zekerheid, s' Heeren Loo, Welzijn Noordwijk, Groot Hoogwaak, Topaz, Voor leder 1, ISD Bollenstreek, Marente en GGZ Rivierduinen.

Zorgtechnologie / Projectgroep Domotica

De eerste fase van het project Domotica, waarin onder andere een inventarisatie heeft plaatsgevonden en een demo omgeving is gerealiseerd, is in de tweede helft van 2023 afgerond. Bij het project (een pilot), zijn tien cliënten betrokken, allen woonachtig op locatie Zeehos. Het project wordt ondersteund door Academy het Dorp. Gezien de financiële situatie van Raamwerk is in september 2023 besloten dat er eerst business case zou worden gemaakt, voordat werd overgegaan naar fase 2. Met het vertrek van de interne projectleider is het project eind 2023 tijdelijk 'on hold' gezet.

Daarnaast is Academy het Dorp gevraagd Raamwerk te ondersteunen bij vormen van een visie op de inzet van zorgtechnologie bij cliënten. Hiertoe is in 2023 een SET subsidie visievorming aangevraagd.

Vastgoed

Eind juni 2022 zijn verkoopovereenkomsten gesloten voor de verkoop van een grondpositie in Katwijk (Zeehos terrein) met een totale verkoopopbrengst van ca. 17,6 miljoen euro. Na het ondertekenen van de verkoopovereenkomsten bleek dat er een soortenvergunning (inzake flora en fauna), een onderdeel van de omgevingsvergunning, ontbrak. Hiertoe heeft in 2023 aanvullend onderzoek plaatsgevonden, waarna de vergunning alsnog is afgegeven en kon worden overgegaan tot de afwikkeling van het verkooptraject.

In juni 2023 hebben de kopers de reserveringsvergoeding van 1,74 miljoen euro betaald. Vervolgens heeft Raamwerk begin december twee keer één miljoen euro ontvangen van de kopers, als verdere aanbetaling. Het resterende bedrag van ca. 14 miljoen euro volgt in 2024.

Aan het einde van het boekjaar 2023 zijn de ontbindende voorwaarden van de koopovereenkomst vervallen. Een Grex uitname is daarmee niet langer nodig. In de jaarrekening 2023 is de volledige verkoopopbrengst minus de ingeschatte toekomstige kosten van bouwrijp maken en bestrating verantwoord.

De bestuurder heeft in augustus 2023 besloten tot de aanhuur van locatie 'Mossenest' voor MPT/VPT cliënten. Deze locatie van woningstichting Padua, gelegen in Noordwijkerhout, met woonruimte voor 12 cliënten was voor de vorige zorgorganisatie niet meer rendabel in verband met de benodigde slaapwacht. De woningen zullen in de loop van 2024 door cliënten van Raamwerk worden bewoond.

4.2.2 Risico's en risicobeheersing

Binnen Raamwerk wordt jaarlijks de risicoanalyse zorg en bedrijfsvoering uitgevoerd. Hierbij wordt m.b.v. de SAFER methode uitvraag gedaan bij alle DT-leden en de manager ICT naar de actuele, eventuele nieuwe risico's binnen het eigen verantwoordelijkheidsgebied. De hoge en zeer hoge risico's worden vervolgens gebundeld in één overzicht.

Doel van deze risicoanalyse is het verkrijgen van inzicht in mogelijke risico's die Raamwerk loopt, zodat hierop kan worden geanticipeerd. Passende beheersmaatregelen per geïdentificeerd risico zijn ingericht, zodat er kan worden bijgestuurd.

In 2023 zijn in totaal 13 hoge risico's benoemd en vijf zeer hoge risico's. De zeer hoge risico's waren allemaal medewerker gerelateerd en hadden betrekking op het verzuim, het verloop en het mogelijk vertrek van medewerkers en de continuïteit van de zorg- en dienstverlening die door de krappe arbeidsmarkt in het geding komt.

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN

Verstegen accountants
en adviseurs B.V.

d.d. 21-05-2024

Het overzicht van de hoge en zeer hoge risico's en bijbehorende acties en maatregelen wordt tweemaal per jaar besproken in het directieteam en tweemaal in het overleg tussen de RvT en de bestuurder. In 2023 was de eerste bespreking in het directieteam op 12 april. Op 5 september 2023 is vervolgens de stand van zaken van de ingezette acties en maatregelen besproken. Voorafgaand aan het overleg met de RvT is het overzicht besproken in de commissie Kwaliteit, Veiligheid en HR (RvT).

Naar aanleiding van het gesprek over het beperken van frauderisico op bestuurlijk niveau is de procuratie begin 2024 aangepast naar een maximum van 250.000 euro, zoals gebruikelijk in de sector.

4.2.3 Maatschappelijk ondernemen en duurzaamheid

Omgekeerde integratie

Op locatie De Hafakker is de doelstelling van omgekeerde integratie al een aantal decennia geleden gerealiseerd. Mensen mét en zonder beperking wonen en leven in dezelfde straat en/of in hetzelfde gebouw. Op locatie Het Zeehos in Katwijk is eveneens sprake van omgekeerde integratie. Hier zijn aparte woningen (huur en koop) gebouwd voor respectievelijk de sociale en de marktsector. Er is sprake van een levendige Zeehoswijk waar cliënten in direct contact staan met andere bewoners van de wijk of bezoekers van het Gezondheidscentrum. Mede in het kader van de integratie biedt Raamwerk op De Hafakker ruimte aan De Speelakker, een Stichting die een speeltuin exploiteert voor kinderen mét en zonder beperking. Verder biedt Raamwerk op De Hafakker ruimte aan de Boekhorstruiters, een plaatselijke ruitervereniging.

Duurzaamheid

Ook in 2023 heeft Raamwerk stappen gezet op het gebied van duurzaamheid, waarbij op elke locatie een gedetailleerde inventarisatie van vergroeningsmaatregelen is uitgevoerd. Een belangrijk project dat dit jaar vorm heeft gekregen, is de vervanging van de pelletinstallatie door een volledig elektrisch systeem op het Zeehosterrein. Deze omschakeling zal een aanzienlijke reductie van CO₂-uitstoot bewerkstelligen en draagt tevens bij aan de vermindering van roetaanslag op de omliggende panden.

Daarnaast hebben wij duurzaamheidscriteria stevig verankerd in onze leveranciersbeoordeling, waarmee we zorgen dat onze toeleveringsketen ook bijdraagt aan onze groene doelstellingen. In reguliere overleggen met het zorgkantoor rapporteren wij over de vooruitgang van deze initiatieven en bespreken we toekomstige verduurzamingsplannen. Met deze aanpak bevestigt Raamwerk haar commitment aan een duurzame toekomst.

4.3 Kwaliteit

4.3.1 Algemeen kwaliteitsbeleid

Kwaliteitssysteem

Het kwaliteitssysteem van Raamwerk voorziet in het bewaken, beheersen en zo nodig verbeteren van de kwaliteit. Het kwaliteitssysteem van Raamwerk heeft invulling gekregen met behulp van het HKZ-certificatieschema. De jaarlijkse toetsing van het HKZ-certificaat van Raamwerk vindt Raamwerk breed plaats, voor zowel de Wlz -, Jeugdwet - als Wmo cliënten. Het HKZ-certificaat is de bevestiging dat ons kwaliteitssysteem werkt volgens de door ons zelf vastgestelde uitgangspunten.

In april 2023 heeft Het Keurmerkinstituut de driejaarlijkse herbeoordeling uitgevoerd. In de komende twee jaren vinden de controle audits plaats. De bevindingen uit de herbeoordeling zijn naar tevredenheid en binnen de gestelde termijn opgelost of de geplande maatregelen zijn voldoende bevonden.

In november 2023 vonden de interne audits plaats. De uitkomsten zijn verwerkt in een rapportage, welke in februari 2024 in het DT is besproken. Per auditonderwerp is, in samenspraak met de manager geprioriteerd, wat de verbeteracties zijn. Een groot deel van de verbeteracties waren in lijn met het jaarplan 2024 'Stevige fundamenten'.

De verbeteracties vanuit zowel de interne als de externe audits worden door de afdeling Beleid en Kwaliteit opgenomen in de in 2023 ontwikkelde 'verbetervolgmodule'. Middels deze module monitort de afdeling Beleid en Kwaliteit de stand van zaken van de uitvoering van de verbeteracties.

Gegevensbeveiliging/ICT

In 2023 is binnen Raamwerk 'Hello ID' geïmplementeerd. Dit is een oplossing waarbij gebruikers van de systemen Raamwerk, een actief account in AFAS (HR Systeem) moeten hebben om toegang te hebben tot de ICT-omgeving van Raamwerk. Staat iemand niet in AFAS of is zijn contract verlopen, dan is toegang niet meer mogelijk. Zo blijft Raamwerk in control op de toegang. In 2024 zullen er meer ICT-systemen gekoppeld gaan worden op deze tooling, zodat Raamwerk op nog meer vlakken het gebruikersbeheer goed in de hand heeft. Door deze tooling is het ook niet meer mogelijk om af te wijken van gestelde procedures rondom gebruikersbeheer.

Verder is Bastion 365 in 2023 voor alle gebruikers geactiveerd, waardoor volledig wordt voldaan aan de eisen van veilig mailen. En is de Citrix omgeving, die nog draaide voor het hosten van SP-expert (rooster programma), vervangen voor een RDS omgeving. Dit was nodig omdat de Citrix omgeving 'end of live' was.

Omdat er steeds meer camera's worden gebruikt in de zorg, maar ook voor de veiligheid is er in 2023 een algemeen camerabeleid opgesteld, dat handvatten geeft voor de inzet van camera's. Dit beleid is begin 2024 ter instemming aan de CCR voorgelegd.

Tevens is er een start gemaakt met het verplicht stellen van de cursus informatieveiligheid voor alle medewerkers. Uit onderzoek is namelijk gebleken dat binnen Raamwerk de gebruikers het grootste risico zijn ten aanzien van Informatieveiligheid. Raamwerk wil deze verplichting in 2024 opstarten, zodat we hiermee aan slag zijn als de NIS2 Raamwerk hiertoe wettelijk verplicht.

BHV

Binnen Raamwerk wordt gewerkt met kwetsbare doelgroepen. In dat kader is het belangrijk een goede bedrijfshulpverlening (BHV) organisatie in te richten en in stand te houden. Binnen Raamwerk worden BHV trainingen aangeboden, zijn er op jaarlijkse basis brandinstructies en tabletop/ontruimingsoefeningen en wordt zorggedragen voor onderhoud en inspecties van de brandmeldinstallaties en ontruimingsplannen. In 2023 is de tweede, aangepaste versie van een nieuw beleidsplan besproken in het directieteam, waarna verdere uitwerking plaatsvond. Dit loopt door in 2024.

4.3.2 Kwaliteit van zorg, klachten, medezeggenschap en veiligheid

Voor het realiseren van kwaliteit van zorg onder zowel de Wlz, Wmo als Jeugdwet is Raamwerk voortgegaan met het bestaande kwaliteitssysteem en bestaande procedures, werkwijzen en regelingen. Waar nodig zijn deze op maat van specifieke vereisten gemaakt en worden deze aangepast aan interne veranderingen of verandering in wetgeving.

Kwaliteit van zorg

Vernieuwde Kwaliteitskader Gehandicaptenzorg (Wlz)

De sector Gehandicaptenzorg verantwoordt zich vanaf 2023 via de systematiek van het Kwaliteitskompas Gehandicaptenzorg 2023-2028. Het Kwaliteitskompas Gehandicaptenzorg 2023-2028 is na een actualisatietraject voortgekomen uit het Vernieuwde Kwaliteitskader Gehandicaptenzorg 2017-2022.

In 2023 is er conform het Vernieuwde Kwaliteitskader Gehandicaptenzorg 2017 – 2022 nog een Kwaliteitsrapport over 2022 opgesteld. Dit rapport is gepubliceerd op de website van Raamwerk, ook is een cliëntvriendelijke versie gemaakt.

Over het jaar 2023 wordt in 2024 een zogeheten Kwaliteitsbeeld opgesteld. Dit Kwaliteitsbeeld over 2023 bevat informatie over alle bouwstenen en moet voor 1 juni 2024 zijn gedeponneerd bij het Zorginstituut Nederland.

De werkwijze voor het Kwaliteitskompas Gehandicaptenzorg 2023-2028 komt op hoofdlijn overeen met de werkwijze voor het Vernieuwde Kwaliteitskader Gehandicaptenzorg. Deze werkwijze was begin 2017 in de vorm van een plan van aanpak voorgelegd aan en goedgekeurd door het directieteam. Eind 2017 zijn procesafspraken gemaakt met betrekking tot de totstandkoming van het Kwaliteitsrapport 2017, het bespreken van het Kwaliteitsrapport met de CCR, de OR en de raad van toezicht en de uitvoering van de externe visitatie. Deze werkwijze en afspraken zijn in de jaren daarna geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

Pijler 1 2023

In 2023 werd Pijler 1 (met kerngegevens over 2022) voor de laatste keer in deze vorm (vragenlijst) uitgevraagd. Raamwerk heeft de gegevens voor Pijler 1 over 2022 conform de eisen vóór 1 juni 2023 gedeponneerd.

Met het nieuwe Kwaliteitskompas Gehandicaptenzorg 2023-2028, wordt de vragenlijst vervangen voor de 'Uitvraag kwaliteitsbeeld gehandicaptenzorg'. Dit nieuwe meetinstrument zal voor het eerst in 2024, bij de verantwoording over 2023 worden gebruikt.

'Dit vind ik ervan!'

Met het instrument 'Dit vind ik ervan!' (DVIE) wordt invulling gegeven aan Bouwsteen 2, Ervaringen van cliënten. Aan de hand van tien thema's wordt de cliënt in een dialoog uitgenodigd zijn/haar wensen en voorkeuren te vertellen aan de (persoonlijk) begeleider.

Eind 2023 heeft Raamwerk een zelfevaluatie gedaan op het instrument DVIE middels een format welke is aangedragen door de landelijke organisatie van DVIE. Er is gekeken hoe binnen Raamwerk wordt gewerkt met DVIE. Uit de evaluatie kwam onder andere dat het aantal ingevulde vragenlijsten in 2023 sterk was afgenomen in vergelijking met voorgaande jaren. 2024 zal daarom gebruikt worden voor verder onderzoek en verdieping in de achtergrond van deze afname.

Klachten van cliënten

De klachtenregeling van Raamwerk bevat naast de interne klachtenroute en de formele klachtenbehandeling door de onafhankelijke Klachtencommissie, ook klachtenopvang en -bemiddeling.

De klachtenregeling van Raamwerk staat open voor zowel klachten van Wlz-, Wmo – als Jeugdwet-clënten. De klachtenregeling voor cliënten van Raamwerk is per 1 januari 2017 aangepast op de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz). Raamwerk deelt de klachtenregeling met de Gemiva, in het bijzonder de behandeling van klachten door de klachtencommissie. Voor de behandeling van een oordeel over de klacht kunnen alle cliënten van Raamwerk een klacht voorleggen aan de gezamenlijke Klachtencommissie Raamwerk/Gemiva. Eind december 2023 is hier één klacht ingediend. De afhandeling van deze klacht liep door in 2024.

Raamwerk is vanuit de Wkkgz tevens per 1 januari 2017 aangesloten bij de Geschillencommissie Gehandicaptenzorg. Cliënten die zorg vanuit de Wlz ontvangen kunnen vanaf 2017 bij deze geschillencommissie terecht met een geschil. Hier zijn in 2023 geen geschillen of klachten vanuit cliënten van Raamwerk binnen gekomen.

Advies- en Klachtenbureau Jeugdzorg (AKJ)

Cliënten voor wie de Jeugdwet van toepassing is kunnen een beroep doen op het Advies- en Klachtenbureau Jeugdzorg (AKJ) voor ondersteuning. Bij het AKJ zijn in 2023 geen meldingen of klachten binnengekomen over de verleende zorg door Raamwerk.

Vertrouwenspersoon seksuele intimidatie/misbruik cliënten

Voor klachten over seksuele intimidatie kunnen cliënten (ongeacht Wlz, Wmo, Jeugdwet) ondersteuning vragen aan de vertrouwenspersoon seksuele intimidatie. Deze vertrouwenspersoon kan iedereen die geconfronteerd wordt met (vermoedens van) seksuele intimidatie/misbruik vertrouwelijk adviseren, begeleiden en ondersteunen. De vertrouwenspersoon is tevens lid van het Expertiseteam seksualiteit van Raamwerk. In 2023 is de vertrouwenspersoon betrokken geweest bij twee situaties. In beide situaties is een melding 'geweld in de zorgrelatie' gedaan bij de Inspectie voor de Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ). Van beide situaties is aangifte gedaan bij de politie. Het volledige jaarverslag 2023 met aanbevelingen van de vertrouwenspersoon wordt in 2024 in het directieteam besproken.

Vertrouwenspersoon Zorg

De vertrouwenspersoon Zorg (van het LSR) heeft in 2023 16 uitingen van onvrede binnen gekregen¹, van in totaal 14 cliënten (of hun vertegenwoordigers), waarvan er vier vanuit 2022 in ondersteuning doorliepen. De meeste meldingen, twaalf in totaal, werden door cliënten zelf gedaan. Hiernaast kwamen vier meldingen op initiatief van verwanten of vertegenwoordigers binnen.

Bij de meeste kwesties kon de cliëntvertrouwenspersoon ondersteuning bieden, waardoor de onvrede kon worden opgepakt. Vaak was hiervoor afstemming door de cliëntvertrouwenspersoon met betrokken medewerkers nodig. Meerdere malen vond deze ondersteuning daarnaast plaats in de vorm van een driegesprek met een begeleider of een andere medewerker van Raamwerk. De meeste cliënten konden na ondersteuning van de cliëntvertrouwenspersoon zelf weer verder. Eenmaal is er doorverwezen naar de Vertrouwenspersoon Onvrijwillige zorg. Aan het einde van 2023 waren er nog drie kwesties in behandeling. Het volledige jaarverslag 2023 met aanbevelingen van de vertrouwenspersoon wordt in 2024 in het directieteam besproken.

Cliëntvertrouwenspersoon Onvrijwillige Zorg

Cliënten die met onvrijwillige zorg te maken hebben kunnen bij de vertrouwenspersoon Onvrijwillige zorg terecht. De cliëntvertrouwenspersoon Onvrijwillige zorg is in dienst bij Stichting Zorgstem. Deze stichting voert vertrouwenswerk uit voor cliënten die onder de Wzd vallen. In 2023 heeft de cliëntvertrouwenspersoon onvrijwillige zorg 26 locaties bezocht. Ten opzichte van vorig jaar (2022) is de frequentie van bezoeken in positieve zin verhoogd. De vertrouwenspersoon heeft in een aantal gevallen ondersteuning kunnen bieden in het kader van onvrijwillige zorg die cliënten ervaren. Echter omdat het om minder dan vijf kwesties ging, kon hier vanwege de mogelijke herleidbaarheid geen toelichting op worden gegeven. Het volledige jaarverslag 2023 met aanbevelingen van de vertrouwenspersoon wordt in 2024 in het directieteam besproken.

¹ Met ingang van 2023 telt de cliëntvertrouwenspersoon van het LSR vragen en persoonlijke kwesties niet meer mee aangezien dit geen onvrede over zorg vanuit Raamwerk betreft. In vergelijking met voorgaande jaren is het aantal daarom lager.

Medezeggenschap

Raamwerk heeft haar beleid met betrekking tot de medezeggenschap van cliënten vormgegeven conform de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen (Wmcz). Dit beleid voldoet ook aan wat over medezeggenschap is gesteld in de Wmo en de Jeugdwet. Voor meer informatie over de vormgeving van de medezeggenschap binnen Raamwerk, de Centrale Cliëntenraad en de gegeven adviezen in 2023, zie paragraaf 3.4 van dit jaarverslag.

Veiligheid

Incidentmeldingen

Raamwerk heeft een Incidentenregeling die open staat voor meldingen door medewerkers van incidenten die voortkomen uit de zorg voor de cliënten of bij arbeid van de medewerker. Doel is het verkrijgen van inzicht in de aard van en ontwikkelingen in de meldingen en het nemen van maatregelen ter voorkoming van incidenten in de toekomst. Daarnaast draagt de regeling bij aan een adequate en zorgvuldige afhandeling van het incident. De Incidentencommissie ondersteunt de organisatie in de uitvoering van de incidentenregeling en verzorgt kwartaalrapportages van de incidentgegevens, voorzien van een analyse. De kwartaalrapportage met de analyse en reflectie wordt beschikbaar gesteld aan het directieteam en de hoofden van de clusters. Het is de bedoeling dat de analyse wordt besproken in de verschillende werkoverleggen. Dit laatste was in 2023 nog een aandachtspunt.

In 2022 is een start gemaakt met de evaluatie van de incidentenregeling, zowel op de inhoud als op het proces. Deze evaluatie is in 2023 afgerond met een advies aan het directieteam. De verbeter suggesties welke door de commissie zijn gedaan, zijn overgenomen door het directieteam en er is een plan van aanpak opgesteld, waarbij de commissie onderzoek doet naar verbeteringen en hiervoor met voorstellen komt, welke in 2024 in aan het directieteam worden voorgelegd.

Wet zorg en dwang

Binnen Raamwerk zijn vier locaties geregistreerd als zogeheten Wzd accommodatie of -locatie waar onvrijwillige zorg mag worden verleend. Dit waren eerder al de locaties De Hafakker, Zeehos en De Oude Post en in 2023 is hier De Honingraat van cluster Jeugd en Gezin bijgekomen. De Hafakker is nog steeds de enige Wzd-accommodatie, waar onvrijwillige opnamen kunnen plaatsvinden. Op locatie Zeehos vindt onvrijwillige zorg uitsluitend plaats in het kader van het Besluit Wzd 'Gelijkgestelde aandoeningen'.

Het toezicht op en de uitvoering van de Wzd is structureel geborgd bij de vaste Wzd commissie. De commissie komt maandelijks bijeen, kent een reglement en schrijft jaarlijks een jaarverslag. De commissie beantwoordt Wzd gerelateerde vragen, denkt mee over casuïstiek en adviseert over het Wzd beleid en de huisregels. Ook ziet de commissie toe op de registratie van toepassingen en verzorgt de analyse van de jaarlijkse Wzd-gegevens.

Eind 2023 bleek de registratie van de toepassingen van onvrijwillige zorg binnen De Hafakker niet geheel op orde en was een opschoonactie noodzakelijk. Ook waren er signalen vanuit de Wzd-functionaris dat o.a. het ernstig nadeel niet altijd voldoende omschreven was. De ondersteuning door de gedragskundige van de zorgverantwoordelijke (cpb-er) op de inhoud van de registratie blijft daarom belangrijk.

4.4 Medewerkersbeleid

4.4.1 Belangrijkste beleidsinspanningen en gebeurtenissen

Leren en Ontwikkelen

Door de huidige arbeidsmarktproblematiek en de na-effecten van corona ervaren medewerkers meer werkdruk, wat een negatief effect heeft op het verzuim en het werkplezier. Extra aandacht voor behoud en leren en ontwikkelen van medewerkers is belangrijk en dat waren dan ook speerpunten van 2023.

Praktijk Gestuurd Leren (PGL): In 2023 zijn er bij Raamwerk zes leerlingen gestart met PGL. Binnen PGL kiezen leerlingen hun eigen leerroute, waardoor het opleidingstraject beter aansluit bij de praktijkomgeving van de leerling en zijn er vier instroommomenten per jaar (februari, april, september en november). In februari 2024 zullen alle nieuwe leerlingen en medewerkers in opleiding in PGL instromen. Dit omdat er geen reguliere BBL klassen meer starten voor de opleidingen PBMZ (persoonlijk begeleider maatschappelijke zorg, MBO4) en BMZ (begeleider maatschappelijke zorg, MBO3).

Ontwikkelspreekuur: Vanaf november 2023 organiseert de afdeling HR-Opleidingen een maandelijks ontwikkelspreekuur voor medewerkers. Tijdens dit spreekuur neemt de opleidingsadviseur met de medewerker door waar de ontwikkelwens over gaat. Het ontwikkelvraagstuk kan betrekking hebben op gemis aan kennis, doorgroeimogelijkheden, verdiepen van kennis of een nog niet concrete wens maar wel ontwikkelmotivatie.

Functiehuis

Raamwerk streeft naar een actueel functiehuis en zal structureel functies actualiseren, te beginnen met de functiebeschrijvingen van de (persoonlijk) begeleiders. In maart 2023 is hiertoe een onderzoek uitgevoerd naar de begeleidersfuncties in de zorg. Een werkgroep heeft geïnventariseerd welke functies op welke locaties aanwezig zijn en heeft daarbij aanbevelingen gedaan met een financiële doorberekening.

Het beschrijven van de begeleidersfunctie in functiegroep 40 heeft hierbij de hoogste prioriteit. De huidige begeleidersfuncties worden in 2024 in samenhang met elkaar geactualiseerd (herbeschreven) en opnieuw ingedeeld met de FWG-gehandicaptenzorg systematiek. Raamwerk wordt in dit proces ondersteund door een externe FWG deskundige. In 2024 zal tevens een interne bezwaren commissie (IBC) worden geformeerd. Na het actualiseren van de begeleidersreeks zal bekeken worden welke functies nog meer actualisatie behoeven.

Modern werkgeverschap / Sterke Teams

In 2022 is een start gemaakt met het traject 'Samen sturen met Sterke Teams', een methode om zelforganisatie te faciliteren en medewerkerstevredenheid te bevorderen. In december vond hiervoor de startbijeenkomst plaats. Vervolgens is een ontwikkelteam samengesteld met drie interne en drie externe ontwikkelcoaches, sherpa's genaamd. Zij begeleiden in koppels teams bij de ontwikkeling naar een volgend 'basisstation' (op basis metafoor Sherpa). Het traject 'Samen sturen met Sterke Teams' heeft in 2023 verder vervolg gekregen in de organisatie. Er zijn in 2023 16 teams gestart. Bij de start wordt er een QuickScan ingevuld en na het afsluiten (zesde bijeenkomst) wordt er een effectmeting gedaan. Het traject wordt in 2024 voortgezet.

Arbeidsmarkt

Ondanks de krappe arbeidsmarkt lukt het Raamwerk nieuwe medewerkers en leerlingen aan te trekken. Wel is merkbaar dat het aannemen van leerlingen lastiger wordt en er langere werving en selectieperiodes nodig zijn. Ook zijn de vacatures voor Intensieve Begeleiding langer vacant dan wenselijk is. Over het algemeen zijn vacatures in De Regio iets sneller ingevuld, dan op locaties De Hafakker en Zehos, maar ook in De Regio wordt het aantal sollicitanten minder. Over het algemeen worden vacatures binnen cluster Jeugd en Gezin en bij dagbesteding sneller ingevuld, dan voor de woningen. Lastig te vervullen vacatures zijn vooral de vacatures voor cluster persoonlijk begeleider (cpb-er) op de woningen.

Een belangrijke kweekvijver voor toekomstig personeel van Raamwerk is de groep leerlingen en stagiaires. Het uitstroompercentage is in 2023 overeenkomstig met het percentage van 2022, namelijk 12 %. In 2023 heeft Raamwerk bewust gestuurd op het efficiënter inzetten van medewerkers. Dit is terug te zien in het instroomcijfer. Hierbij de kanttekening dat, door de toename van het ziekteverzuim en het feit dat vacatures langer openstaan, dit zijn weerslag heeft op de personele bezetting. Gezien de huidige krapte op de arbeidsmarkt blijft het beperken van de uitstroom daarom een belangrijk aandachtspunt.

Een ambitie van Raamwerk is om de interne expertise t.a.v. behandeling te versterken en daarin samen te werken met een andere VG-zorgorganisatie. In dat kader zijn Raamwerk en 's Heeren Loo overeengekomen om samen een Orthopedagoog Generalist (OG) op te leiden. In 2023 is een gedragskundige van Raamwerk gestart met de opleiding tot OG.

Project Flexpool

De kwaliteit en continuïteit van de zorg- en dienstverlening van Raamwerk staat als gevolg van arbeidsmarktproblematiek en hoog ziekteverzuim onder druk. Door inzet van personeel niet in loondienst (PNIL) zorgt Raamwerk voor continuïteit van de dienstverlening, continuïteit ten aanzien van kwaliteit van zorg is hiermee niet gegarandeerd. Inzet PNIL heeft tevens een negatief effect op de bedrijfsvoering. In 2023 is daarom onderzocht of het inrichten van een Raamwerkbrede flexpool bijdraagt aan het verlagen van de inzet PNIL, het verhogen van de kwaliteit en continuïteit van zorg- en dienstverlening en te komen tot een sluitende bedrijfsvoering. In november 2023 heeft de bestuurder na consultatie van het directieteam akkoord gegeven voor het opstellen van en uitvoering geven aan een plan van aanpak ten behoeve van het inrichten van een flexbureau en de start van een flexpool. Aan dit plan wordt in 2024 verder uitvoering gegeven.

4.4.2 Inzet vrijwilligers

De vrijwilligersadministratie is ondergebracht bij de afdeling HR. De werving en bemiddeling van vrijwilligers is belegd bij de afdeling Vrijtijd en Vrijwilligers.

Raamwerk heeft al jaren een grote groep vrijwilligers. In 2023 is een grondige inventarisatie gedaan en is de lijst met actieve vrijwilligers geactualiseerd. Uit deze inventarisatie bleek dat in 2023 er nog ca. 370 vrijwilligers actief waren. In 2024 wordt daarom flink ingezet op de werving van nieuwe vrijwilligers. De visie op vrijwillige inzet in 2023 verder ontwikkeld. In 2023 is tevens een start gemaakt met een 'flexpool' met vrijwilligers in verband met de veranderde vraag en aanbod.

4.4.3 Verzuim(preventie)

Het verzuim bij Raamwerk was in 2023 onverminderd hoog. Het gemiddeld verzuim in 2023 komt uit op 9,53%. Vanaf februari zette zich een daling in tot 8% in juli en augustus. Na de zomer nam het verzuim weer toe tot 10% in december. De meldingsfrequentie laat in 2023 een vergelijkbaar beeld zien als in 2022. Desgevraagd gaf de bedrijfspsycholoog aan dat het opvallend is dat veel medewerkers privé ook veel zorgtaken op zich nemen, waardoor mogelijk overbelasting sneller op de loer ligt. Wisseling van leidinggevenden heeft in sommige gevallen niet voor de juiste rust gezorgd en daarnaast is ook de nasleep van de coronapandemie van invloed. Tevens is er tijdens de pandemie door de medewerkers van Raamwerk veelal doorgewerkt en zijn medewerkers daardoor mogelijk overbelast geraakt, waardoor er nu van meer (langdurige) uitval sprake is.

In 2023 maakten de praktijkondersteuner en de bedrijfsarts onderdeel uit van de zogenoemde 'providerboog'. Hiermee zet Raamwerk in op een actievere begeleiding bij verzuim in de beginfase als ook in preventieve zin. Tevens is er in 2023 een tweede geestelijk verzorger gestart en wordt met ingang van 2024 gewerkt met twee externe vertrouwenspersonen voor medewerkers.

In juli 2023 is de preventiemedewerker geïntroduceerd binnen Raamwerk. De preventiemedewerker ondersteunt de organisatie bij de zorg voor de dagelijkse veiligheid en gezondheid en is acht uur per week beschikbaar. De preventiemedewerker helpt de teams bij het opstellen en uitvoeren van de risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E). Ook adviseert en werkt de preventiemedewerker samen met de Ondernemingsraad over de te nemen maatregelen voor een goed arbeidsomstandighedenbeleid.

4.4.4 Ondersteuning voor medewerkers

Collegiale Opvang voor Medewerkers (COM)

Het COM ondersteunt collega's na een schokkende en/of traumatische gebeurtenis door middel van één of meerdere gesprekken tot een maximum van drie. De gesprekken verlopen volgens een bepaalde methodiek en volgen het verwerkingsproces. De COM- medewerkers kunnen adviseren contact te zoeken met de in-company psycholoog, een externe deskundige of een eerdere/eigen behandelaar als de gesprekken daar aanleiding toe geven.

Het COM bestond begin 2023 uit vier medewerkers. Eind december is één lid gestopt, waardoor er een vacature is uitgegaan, die per januari 2024 is vervuld door een medewerker van De Hafakker. In 2023 waren er 32 meldingen. Deze hebben in 29 gevallen geleid tot een eerste daadwerkelijk contact, waarvan er 17 leidde tot een 2e tot 3e vervolggesprek. In het jaarverslag van het COM wordt hier verder op ingegaan.

Bedrijfspsycholoog

In aanvulling op de dienstverlening van de arbodienst is Raamwerk in juli 2017 een dienstverleningscontract aangegaan met een psycholoog. Dit in antwoord op toenemende signalen vanuit de organisatie van overbelasting. In aanvulling op de bedrijfsarts, welke vooral curatief werkt als de medewerker reeds uitgevallen is, wordt de psycholoog met name preventief ingezet om medewerker bijtijds steun te bieden zodat het niet tot daadwerkelijke uitval komt.

4.4.5 RI&E en arbeidsongevallen

Risico-inventarisatie & -evaluatie (RI&E)

In 2023 zijn er 14 RI&E's gehouden en conform de methodische cyclus hebben er 26 jaarevaluaties plaatsgevonden. De resultaten van de evaluaties en van de RI&E's zijn besproken met de VGWM-commissie.

Arbeidsongevallen

Jaar	Aantal meldingen
2020	17
2021	25
2022	22
2023	23

De meldingen over 2023 betreffen 18 meldingen vanwege agressie, twee meldingen naar aanleiding van een ongeval en drie meldingen naar aanleiding van een valincident.

4.4.6 Naleving gedragscodes

Raamwerk heeft een gedragscode, welke via Sharepoint toegankelijk is voor alle medewerkers. Het doel van deze gedragscode is het bevorderen van gewenst gedrag binnen Raamwerk en om medewerkers en cliënten te beschermen tegen ongewenst gedrag.

De gedragscode bevat onder andere gedragsregels met betrekking tot informatieverstrekking, social media, middelen, representatie, gedrag en voorkomen, alcohol, drugs en roken, relaties, agressie en privételefoons.

In 2023 zijn (net als in 2022) drie meldingen van geweld in de zorgrelatie gedaan bij de IGJ, in verband met situaties van (vermeend) grensoverschrijdend gedrag. Gezien de aard van de meldingen heeft de IGJ in een brief aangegeven de implementatie van de maatregelen van twee meldingen te willen volgen middels een resultaatverslag, in te dienen vóór 1 januari 2024. Raamwerk heeft in dit resultaat verslag ook een derde melding meegenomen. In het verslag is per thema een samenvatting gegeven van de ingezette maatregelen en daarbij de stand van zaken van de concrete maatregelen per melding. In februari 2024 heeft de IGJ in een brief aangegeven voldoende te zijn geïnformeerd en het werkproces te sluiten.

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN

Verstegen accountants
en adviseurs B.V.

d.d. 21-05-2024

4.5 Financieel beleid

4.5.1 Financiële ontwikkelingen gedurende het boekjaar

Over het jaar 2023 is een positief resultaat geboekt van geconsolideerd ca. 2,4 miljoen euro. Dit wordt veroorzaakt door de verkoop van grond aan het Zeehos terrein. Het genormaliseerde resultaat bedraagt een verlies van ca. 2,7 miljoen euro. De oorzaken daarvan kunnen worden gevonden in een ziekteverzuim boven de 10%, de kosten van externe inhuur en diverse advieskosten. Daarnaast zijn diverse incidentele kosten gemaakt, voor bijvoorbeeld de afronding Afas, strategisch traject AT Osborne en Sterke Teams. Tevens heeft de ophoging van diverse personele voorzieningen geleid tot extra kosten.

4.5.2 Omzetontwikkeling

De omzet over 2023 is, met name door indexatie van prijzen, ca. 5% hoger uitgekomen dan over 2022. Hierbij zijn ook herindicaties en toegenomen meerzorg factoren die een rol spelen. In de overige opbrengsten wordt een resultaat verantwoord uit grondverkoop die na aftrek van alle kosten en afschrijving GREX leidt tot een opbrengst van 5,4 miljoen euro.

4.5.3 Solvabiliteit en liquiditeit

Op balansdatum bedraagt de solvabiliteit (Eigen Vermogen/Totaal Vermogen) ruim 52 %. De liquiditeitspositie is ten opzichte van eind 2022 als gevolg van de aanbetaling op grondverkoop aanzienlijk verbeterd tot een acceptabel niveau.

4.5.4 Kasstromen en financieringsbehoeften

Dankzij een stijging in de liquiditeitspositie per balansdatum, onder andere veroorzaakt door de grondopbrengsten, is er op korte termijn geen financieringsbehoefte.

4.5.5 Activiteiten op het gebied van onderzoek en ontwikkeling

In 2023 is gestart met de uitrol van het nieuwe ECD (ONS). Inzichten in het najaar 2023 hebben ertoe geleid dat de implementatie beter uitgesteld kon worden tot januari 2025. In 2024 wordt de visie op zorg vastgesteld en toegevoegd aan het programma.

4.5.6 Vooruitblik 2024

Voor 2024 verwacht Raamwerk slechts beperkte investeringen in vastgoed, en zijn er nog geen verplichtingen aangegaan voor omvangrijke nieuwbouw projecten. Er is dan ook geen behoefte aan externe financiering.

De personele bezetting zal stijgen van 583 FTE naar (begroot) 602 FTE. De grootste toename in FTE zal plaatsvinden in het primaire proces, en vindt zijn oorzaak in het hoge ziekteverzuim waarvoor vervanging noodzakelijk is.

De omzet voor 2024 is begroot op ruim 53 miljoen euro, een stijging ten opzichte van 2023 van ruim 3 miljoen euro². Deze stijging is voor het grootste deel het gevolg van de indexatie van tarieven. Ook heeft de uitbreiding van de extramurale zorg en de toekenning van een crisisplek een positief effect op de inkomsten.

Het begrote resultaat voor 2024 bedraagt afgerond 655.000 euro negatief, met name veroorzaakt door het begroten van hogere personeelskosten en diverse incidentele posten. In de begroting zit op basis van de realisatie 2023 een taakstelling van ca. 2,5 miljoen euro.

² Dit is in vergelijking tot de opbrengsten 2023 exclusief de mutaties als gevolg van de verkoop van de percelen grond.

4.6 Toekomstparagraaf

In 2024 laten we ons leiden door de volgende actuele zaken:

Strategische keuzen

De doelgroepenstrategie zoals opgeleverd vanuit het AT Osborne traject stelt Raamwerk alsnog voor nieuwe vraagstukken. De geplande groei in cliënten en omzet via het inzetten op de doelgroep LVB(+) lijkt na analyse in samenwerking met collega-organisaties wel een erg stevige onderneming voor Raamwerk, gezien de benodigde zorg-context en de mogelijk negatieve financiële implicaties hiervan. Raamwerk hanteert nu een voorlopige focus binnen de locaties, om deze in de komende 2 à 3 jaar te verrijken met doelgroepen die wij vanuit onze kerncompetenties en ingezette professionele transitie met enig gemak van goede, bemensbare zorg kunnen voorzien.

Regionalisering

Binnen de regionale samenwerking in Zuid-Holland-Noord beginnen zich initiatieven af te tekenen die vanaf medio 2025 impact kunnen hebben op het doelgroepenbeleid van Raamwerk. Als specialist in jeugd- en KDC zorg nemen wij deel in een initiatief voor gezamenlijke logeerszorg tezamen met 's Heerenloo en Ons Tweede Thuis. Daarnaast nemen wij ook deel aan een initiatief om de dienstverlening rond de jeugd/jongerenketen te versterken. Zo ook begint de gezamenlijkheid rond generalistisch medische zorg concreet te worden, mogelijk in de vorm van gezamenlijke triage, ANW-zorg en poli's.

Stevige Fundamenten

Zoals in het jaarplan voor 2024 "Stevige Fundamenten" is aangegeven dient Raamwerk dit jaar zowel qua bedrijfsvoering als resultaat uit zorgexploitatie verder op orde gebracht te worden. Het beheersen en verlagen van het huidige ziekteverzuim is daarbij het belangrijkste aangrijpingspunt. Dit geldt ook voor de zorg die qua consistentie en protocollair werken verbetering kan gebruiken. De focus ligt hierbij tevens op leiderschap, zowel persoonlijk (eigenaarschap) als het (hiërarchische) leiderschap binnen de zorg. Leidinggevenden mogen meer ontlast worden, zodat zij meer nabij en zichtbaar kunnen zijn voor de zorg zelf. Een ander belangrijk aandachtspunt in 2024 en verder is de aantrekkelijkheid van Raamwerk als werkgever, waarbij vooral ingezet wordt op de mogelijkheden voor ontwikkeling van onze medewerkers en het zoeken naar manieren om de ervaren werkdruk te verlagen. We zoeken actief naar mogelijkheden de zorg verder te ontlasten en verrijken, bijvoorbeeld door een gerichte inzet van informele zorg en slimme e-health toepassingen.

Jaarverslag Raad van toezicht Raamwerk 2023

De raad van toezicht van Raamwerk legt jaarlijks verantwoording af over haar handelen door middel van een jaarverslag. Belangrijke basis voor deze verantwoording vormen de Governancecode Zorg en het reglement van de raad van toezicht.

In dit jaarverslag komende volgende onderwerpen aan bod:

1. Bestuur, toezicht en bedrijfsvoering
2. Samenstelling raad van toezicht
3. Bijeenkomsten raad van toezicht
4. Bijeenkomsten met medezeggenschap medewerkers en cliënten
5. Functies en nevenfuncties rvt leden
6. Bijlage 1 en 2: belangrijke thema's en besluiten raad van toezicht

1. Bestuur, toezicht en bedrijfsvoering

Uitgangspunten bij de inrichting van de organisatie

De raad van toezicht ziet toe op het algemeen beleid van Raamwerk, zoals het bestuur dat voert en hij ziet toe op de kwaliteit en continuïteit van de organisatie. Specifieke bevoegdheden van de raad van toezicht zijn neergelegd in de statuten van Raamwerk.

Het bestuur van Raamwerk is verantwoordelijk voor het besturen van de organisatie, de strategiebepaling, de positionering en de allocatie van middelen. Het bestuur stelt daarvoor het instellingsbeleid, de begroting en de jaarrekening op en legt deze ter goedkeuring voor aan de raad van toezicht en legt daarnaast verantwoording af aan externe instanties.

Directie en management geven leiding aan de operationele organisatie. Zij zijn verantwoordelijk voor (het inrichten van) de werkprocessen, uitkomsten en resultaat, interne en externe afstemming, interne en lokale externe communicatie en het onderhouden van het lokale netwerk.

De medezeggenschapsorganen Ondernemingsraad (OR) en de Centrale Cliëntenraad (CCR) volgen, toetsen en beïnvloeden het instellingsbeleid. De OR en CCR doen dit op grond van hun taakstelling zoals neergelegd in de Wet op Ondernemingsraden (WOR), respectievelijk de Wet Medezeggenschap cliënten zorginstellingen (Wmcz 2018). Specifiek voor de CCR spelen bij Raamwerk de decentrale cliëntenraden ook een belangrijke rol in de medezeggenschap voor cliënten.

Bestuur en directieteam

Er is sprake van een eenhoofdig bestuur, mevrouw Wendela Hingst is vanaf 1 juli 2022 als bestuurder van Raamwerk door de raad van toezicht benoemd.

De bestuurder wordt ondersteund door het directieteam. In het directieteam hebben in 2023 veel wisselingen plaatsgevonden en een aantal directeuren heeft afscheid genomen. Eind 2023 bestaat het directieteam uit de volgende personen:

Michel van der Voort, directeur Bedrijfsvoering, a.i.

Anneke Mossou, directeur Zorg & Dienstverlening, a.i.

Helen Versteegen, manager Personeel en Organisatie

Trudy Janson, bestuurssecretaris beleid en kwaliteit

Yvonne Kooi, bestuurssecretaris

Eind 2022 is door bestuurder en rvt naar aanleiding van een positieve evaluatie besloten om de functie van bestuurssecretaris voor vast in te vullen. Mw. Yvonne Kooi werkt vanaf 1 maart 2023 in deze functie.

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN

Verstegen accountants
en adviseurs B.V.

d.d. 21-05-2024

Taken raad van toezicht

De raad van toezicht heeft als primaire doelstelling toe te zien of Raamwerk haar maatschappelijke functie vervult en effectief en efficiënt met haar middelen omgaat zodat de continuïteit van Raamwerk gewaarborgd wordt. Hiertoe toetst de raad van toezicht of de bestuurder van Raamwerk bij haar beleidsvorming en de uitvoering van haar bestuurstaken een zorgvuldige en evenwichtige afweging maakt van de belangen van alle partijen die bij de stichting betrokken zijn.

Centraal in het toezicht staat de maatschappelijke opdracht van Raamwerk: het bieden van een betekenisvol leven aan cliënten. Wat betekenisvol is, daarin is de cliënt leidend. Dat gebeurt vanuit de visie 'Gewoon leven - gewoon waar mogelijk, speciaal waar nodig'. Uitgangspunten daarbij zijn, dat de cliënt autonoom is, de regie heeft over zijn of haar eigen leven, keuzes kan maken, zich kan ontplooiën, een voor zichzelf zinvol leven kan leiden en naar vermogen kan bijdragen aan de samenleving.

De raad van toezicht vervult verschillende rollen: naast toezicht houden, heeft de raad van toezicht de rol van werkgever van de bestuurder en van adviseur en klankbord van het bestuur. Bij de vervulling van hun taak richten de leden van de raad van toezicht zich op de missie, visie en strategie van Raamwerk, zoals vastgelegd in de Governancecode Zorg, hierbij rekening houdend met het feit dat Raamwerk een organisatie met een bijzondere maatschappelijke verantwoordelijkheid is.

2. Samenstelling raad van toezicht

Een lid van de raad van toezicht wordt volgens de statuten benoemd voor een periode van maximaal 4 jaar. Conform de statuten kent de raad van toezicht een rooster van aftreden. Het rooster van aftreden waarborgt de continuïteit in de samenstelling van de raad van toezicht. Een lid dat volgens rooster aftreedt, is volgens de statuten éénmaal herbenoembaar voor een periode van eveneens maximaal 4 jaar.

In 2023 heeft één wijziging in de samenstelling van de raad van toezicht plaatsgevonden. Met ingang van 1 oktober 2023 heeft dhr. Hendrik Beelen de raad van toezicht van Raamwerk op eigen verzoek verlaten.

Naar aanleiding hiervan is door de raad van toezicht een procedure gestart voor de opvolging van dhr. Beelen. Om tot een benoeming te komen heeft de raad een profiel geformuleerd voor het nieuw te werven lid. De CCR heeft adviesrecht op het profiel en de benoeming. De raad van toezicht heeft de bestuurder en de ondernemingsraad om advies gevraagd over het profiel en de benoeming. Er is gezocht naar iemand met onder andere een achtergrond in de VG-sector en deskundigheid op het gebied van kwaliteitszorg i.v.m. toetreden tot commissie Kwaliteit, Veiligheid en HR. Tevens is nadrukkelijk gekeken naar de teamsamenstelling van de raad van toezicht en het resultaat en advies uit de zelfevaluatie in 2023 hierover. Verder hebben we gezocht naar iemand met algemene bestuurlijke c.q. toezichthoudende ervaring. Deze werving is positief verlopen en met ingang van 1 januari 2024 is dhr. Roel de Bruijn als lid van de raad van toezicht benoemd van Raamwerk.

Onderstaand schema toont het rooster van aftreden raad van toezicht Raamwerk en de bezetting van de commissies.

Naam	Functie	Commissies	Infunctietreding	1° termijn nieuwe leden	Laatst mogelijke actieve jaar (mits herbenoeming)
Ellen Olde Bijvank	lid	Auditcommissie	12-9-2016	12-9-2020	12-9-2024
Jos Brinkmann	voorzitter	Remuneratiecommissie	1-12-2017	1-12-2021	1-12-2025
Imke Frijters	vice-voorzitter	Auditcommissie (vz) Remuneratiecommissie (vz)	1-9-2018	1-9-2022	1-9-2026
Hendrik Beelen	lid	Kwaliteit, veiligheid & HR (vz)	1-4-2020	uit rvt per 1-10-2023	
Frido Kraanen	lid	Kwaliteit, veiligheid & HR	1-1-2022	1-1-2026	1-1-2030

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN

Verstegen accountants
en adviseurs B.V.

d.d. 21-05-2024

Commissies van de raad van toezicht

De raad van toezicht kent drie commissies en een agendaoverleg van de voorzitter van de raad van toezicht met de bestuurder van Raamwerk:

- De Auditcommissie (bestaande uit de leden Imke Frijters, voorzitter, en Ellen Olde Bijvank) vergadert driemaal per jaar
- De Remuneratiecommissie (bestaande uit de leden Imke Frijters, voorzitter, en Jos Brinkmann) voert éénmaal per jaar een jaargesprek en éénmaal per jaar een voortgangsgesprek met de bestuurder.
- De Commissie Kwaliteit, Veiligheid en HR (bestaande uit de leden Hendrik Beelen, voorzitter (tot 1 oktober 2023), en Frido Kraanen (voorzitter vanaf 1 oktober 2023) vergadert viermaal per jaar.

In 2023 is besloten dat beide commissies vanaf 2024 minimaal viermaal per jaar vergaderen.

3. Bijeenkomsten raad van toezicht

In 2023 hebben vier reguliere vergaderingen van de raad van toezicht plaatsgevonden in aanwezigheid van de bestuurder:

- 20 februari
- 22 mei
- 9 oktober
- 11 december

De vergaderingen van de raad van toezicht worden voorbereid in het agendaoverleg met het bestuur en de voorzitter van de raad van toezicht. De concept-agenda wordt voorgelegd aan de voltallige raad van toezicht.

Voorafgaand aan de raad van toezicht vergadering overlegt de raad van toezicht kort in afwezigheid van het bestuur om de vergadering voor te bespreken en eventuele (vertrouwelijke) aandachtspunten te bespreken.

Het jaar 2023 was voor Raamwerk een dynamisch jaar. We noemen hier de hoofdlijnen en enkele punten worden elders in dit verslag nader toegelicht. Naast de reguliere zorg in het primair proces en ondersteuning is er in 2023 hard gewerkt aan diverse grote projecten, zoals AFAS en Sterke Teams. Er is eveneens een start gemaakt met het nieuwe ECD.

Eind 2022 is gestart met een traject om te komen tot een nieuwe strategie voor Raamwerk en dat heeft in 2023 een vervolg gekregen. En tegelijkertijd werd ook in 2023 duidelijk dat het financieel (meerjaren) perspectief van Raamwerk aandacht vraagt van bestuur, toezicht en de organisatie. 2023 is afgesloten met een negatief resultaat. Een verbeterplan is inmiddels opgesteld en in 2024 zullen verdere analyses volgen. De personele bezetting vraagt ook bij Raamwerk de nodige aandacht, het streven is ook om het ziekteverzuim met de juiste aandacht te doen dalen.

Gezien al deze ontwikkelingen hebben er in 2023 een aantal extra bijeenkomsten van de raad van toezicht plaatsgevonden.

- 5 april 2023: Online strategie sessie AT Osborne
- 27 juli 2023: Extra reguliere vergadering rvt
- 6 november themabijeenkomst vervangen door een extra reguliere rvt
- Ook de Auditcommissie is enkele keren extra bijeen gekomen met de bestuurder

Daarnaast heeft tussentijds op ad hoc basis een aantal keren overleg plaatsgevonden tussen de raad van toezicht onderling en met het bestuur.

Al ,met al constateren we dat er veel gebeurd is in 2023 en ook voor 2024 staan de nodige uitdagingen op de agenda. We hebben er echter volledig vertrouwen in dat bestuur, directie en leidinggevenden van Raamwerk in samenwerking met de rvt deze opdracht in het belang van medewerkers, cliënten, familie en netwerk tot een goed einde gaan brengen.

Inhoud van de bijeenkomsten

In de overleggen zijn in 2023 o.a. de volgende onderwerpen de revue gepasseerd:

- Strategie en beleid;
- Zorg: kwaliteit en veiligheid;
- Financiële situatie Raamwerk;
- Vastgoed;
- Personeelsbeleid en organisatie;
- Werving, selectie en benoeming nieuw lid;
- Governance en ondersteuning raad van toezicht.

Voor een volledig overzicht van de onderwerpen die aan de orde zijn geweest en de besluiten die genomen zijn in de rvt vergaderingen wordt verwezen naar bijlage 1 en bijlage 2.

Bijeenkomsten commissies

De Auditcommissie is in 2023 zes maal bij elkaar gekomen, waarvan tweemaal een deel van de vergadering de accountant aanwezig was. Op de agenda stonden o.a. de financiële onderwerpen zoals de managementletter 2022, jaarrekening 2022, accountantsverklaring 2022 – en jaarverslag 2022, controleplan accountant, liquiditeitsprognose Raamwerk, uitgangspunten en Begroting 2024, voortgangsrapportages. Veel aandacht is in de AC uitgegaan naar de financiële situatie bij Raamwerk en de sturing om daar grip op te krijgen. In verband met de uitgestelde ontvangst van verkoop van percelen grond is ook de liquiditeit nadrukkelijk besproken in de AC.

De Commissie Kwaliteit, Veiligheid & HR is in 2023 viermaal bij elkaar gekomen. Onderwerpen waren o.a. stand van zaken corona, actuele casuïstiek, jaarverslag en werkwijze Incidentencommissie, jaarverslagen vertrouwenspersonen, implementatie ONS, PRI-beleid, Sterke Teams, verzuim(analyses) en andere ontwikkelingen op het gebied van HR, zoals de werkgroep Flexpool en actualisatie van het functiehuis.

De Remuneratiecommissie heeft overleg gevoerd over de beloning van de rvt en de werving van een nieuw lid van de rvt. Eind 2023 is er een nieuw lid van de raad van toezicht geworven voor de portefeuille Kwaliteit, Veiligheid & HR. Per 1 januari 2024 zal de heer Roel de Bruijn aantreden.

Jaargesprek en voortgangsgesprek met bestuurder

Op 12 januari 2023 heeft de Remuneratiecommissie een jaargesprek gevoerd met de bestuurder en op 24 augustus 2023 een voortgangsgesprek. Voor dat laatste is van belang dat tijdens de zelfevaluatie op 3 juli 2023 de bestuurder heeft aangegeven dat gezien de op dat moment actuele situatie binnen Raamwerk, de bestuurlijke opdracht zoals afgesproken in januari 2023 aanscherping/aanpassing behoefde. Op grond van het voortgangsgesprek is de bestuurlijke opgave geherformuleerd in 5 speerpunten voor 2024 en 2025:

1. Het genereren/borgen van liquiditeit in nauwe samenspraak met het Zorgkantoor
2. Financiële en budgettaire discipline
3. Gestructureerde aandacht voor medewerkers (sterke teams, taken en verantwoordelijkheden en functiegebouw)
4. Cultuur/organisatie/leiderschap
5. Zorginnovatie (wanneer liquiditeit voldoende is)

In de bijeenkomst van 6 november 2023 hebben we zowel de strategie als de bestuurlijke opgave voor 2024 en 2025 uitvoerig besproken met elkaar.

In januari 2024 vindt het volgende jaargesprek met de bestuurder plaats.

Strategie Raamwerk

Raamwerk is ongeveer een jaar geleden, onder begeleiding van een extern adviesbureau, gestart met een strategietraject. Doel is te komen tot een strategische koers voor Raamwerk voor de komende 10 - 20 jaar. Sinds de start van het strategietraject zijn verschillende fasen doorlopen/waardes zijn er drie deelrapporten door het externe bureau opgeleverd:

- A. Strategische Koers,
- B. Strategie voor Personeel
- C. Strategie voor Vastgoed

Daarnaast wordt nog een 4^e rapport verwacht, de financiële doorrekening van de strategische opties.

In samenhang met deze rapporten wordt een analyse gemaakt van de sterke punten van Raamwerk zodat een nieuwe strategie goed aansluit op wat Raamwerk doet en waar Raamwerk goed in is.

In 2024 gaat Raamwerk zich buigen over de te maken strategische keuzes. In dit jaar worden de fundamenteën van de organisatie versterkt om Raamwerk in staat te stellen veranderingen in de toekomst waar te maken. Dit betekent dat vóór 2025 geen effecten van strategische keuzes worden verwacht.

Gezien de omvang en het belang van dit strategietraject voor Raamwerk hebben er in 2023 een aantal extra bijeenkomsten hierover met de raad van toezicht plaatsgevonden.

- 5 april 2023: Online strategie sessie
- 27 juli 2023: Extra reguliere vergadering rvt gericht op strategie en bestuurlijke opdracht
- 28 augustus: Overleg rvt met accountmanagement van zorgkantoor Zorg & Zekerheid
- 6 november themabijeenkomst vervangen door een extra reguliere rvt waarin strategische deelrapporten besproken zijn
- 11 december: in de reguliere rvt vergadering is gedurende een uur uitgebreid stilgestaan bij de strategie en opdracht voor 2024 en 2025.
- Tevens hebben naast de 3 reguliere bijeenkomsten ook 3 extra bijeenkomsten met de AC plaatsgevonden

Regionale samenwerkingsverbanden

Naast het strategietraject ontstaan er mede op basis van landelijke akkoorden kansen voor Raamwerk vanuit regionale samenwerkingsverbanden. Door de bestuurder wordt hier actief aan deelgenomen en in 2024 wordt hier concreter over doorgesproken.

Zelfevaluatie en toezichtskader

De raad van toezicht van Raamwerk heeft op 3 juli 2023 en 24 augustus 2023 een zelfevaluatie uitgevoerd onder externe begeleiding van mevrouw Puck Dinjens van bureau Governance in Balans. Naast de raad van toezicht was de bestuurder bij een deel aanwezig, evenals de bestuurssecretaris.

Het doel van de eerste bijeenkomst was de evaluatie van de rol en de positie van de Raad van toezicht (rvt). Ter voorbereiding op de inhoudelijke evaluatie hebben gesprekken plaatsgevonden met alle leden van de Raad van toezicht, met de bestuurder en met de bestuurssecretaris. Tevens is er onder de leden van de raad en bij de bestuurder een drijfverenlijst (AEM Cube) uitgezet. De vragen hadden betrekking op:

- Organisatie en context
- Samenstelling van en samenspel in de raad
- Dynamiek in de rvt (n.a.v. vertrek van een van de rvt-leden)
- Het goede gesprek (uiteenlopende manieren van toezicht houden).
- Werkgeversrol

De conclusie naar aanleiding van deze eerste bijeenkomst was dat een vervolg gewenst was. Om die reden is een vervolg gegeven aan de zelfevaluatie op 24 augustus 2023. In die bijeenkomst is met name stilgestaan bij patronen binnen de rvt en in relatie met de bestuurder. Ook is afgesproken dat een van de leden van de rvt vaker tussentijds contact zal hebben met de bestuurder.

Op basis van beide bijeenkomsten is door de externe begeleider een adviesbrief opgesteld met daarin de gemaakte afspraken, inclusief aanbevelingen. Deze adviesbrief en aanbevelingen zijn door de raad van toezicht in haar vergadering van 11 december 2023 vastgesteld. Onderwerpen die in de zelfevaluatie en de adviesbrief aan de orde zijn gekomen betreffen

- Samenstelling van en samenspel in de raad van toezicht en met bestuurder
- Dynamiek (patronen in deze raad, in samenwerking met elkaar en bestuurder)

- Het goede gesprek en proces van afwegingen
  - Werkgeversrol door Remuneratiecommissie in afstemming met voltallige raad van toezicht
- Daarnaast is door de raad van toezicht en de bestuurder gesproken over de zorgelijke financiële situatie van Raamwerk en hebben we afgesproken dat de raad van toezicht hier nadrukkelijker en intensiever op zal toezien. Van de evaluatie is naast in dit jaarverslag ook melding gemaakt op de website van Raamwerk en op de website van de NVTZ.

Honorering raad van toezicht

In een memo van de Remuneratiecommissie is advies gegeven over de honorering van de rvt leden in 2023. Dit advies is gevolgd. De bezoldiging in 2023 past binnen de WNT en is in lijn met het advies van de NVTZ.

Integriteit en onafhankelijkheid

De raad van toezicht is van oordeel dat elk lid van de raad zijn/haar functie in 2023 onafhankelijk uitoefende. Mogelijke tegenstrijdige belangen worden door de leden van de raad gemeld in de plenaire vergaderingen en besproken. In 2023 deden zich bij de besluitvorming door de raad van toezicht geen onverenigbaarheden voor. Er zijn geen transacties geweest waarbij sprake was van een tegenstrijdig belang.

4. Bijeenkomsten met medezeggenschap medewerkers en cliënten

Cliënten

De deelname van een delegatie van de raad van toezicht (mevrouw Ellen Olde Bijvank en de heer Jos Brinkmann) aan een overlegvergadering van de CCR heeft in 2023 op 24 oktober plaatsgevonden.

Gespreksonderwerpen waren:

- Stand van zaken en betrokkenheid bij strategievorming
- Bejegening
- Kwaliteitskompas en Kwaliteitsbeeld 2022

Medewerkers

Op 8 juni 2023 heeft een delegatie van de raad van toezicht (de heer Jos Brinkmann en mevrouw Ellen Olde Bijvank) een overlegvergadering van bestuurder en de OR bijgewoond.

Gespreksonderwerpen vanuit de OR waren:

- Terugblik afgelopen jaar;
- Ontwikkelingen aankomend half jaar;.
- Werving en behoud medewerkers;
- Contact OR en rvt
- Betrokkenheid OR bij strategietraject
- Dag van de glimlach

Op 14 december 2023 heeft een delegatie van de raad van toezicht (de heer Frido Kraanen en de heer Jos Brinkmann) een overlegvergadering van de OR en de bestuurder bijgewoond.

Gespreksonderwerpen waren vanuit de OR:

- Contact OR en rvt,
- Problematiek arbeidsmarkt,
- Strategietraject,
- Begroting 2024,
- Terugblik op het afgelopen jaar,
- Ontwikkelingen aankomend half jaar (onder meer instemming/advies).

Daarnaast waren mevrouw Ellen Olde Bijvank en de heer Jos Brinkmann aanwezig op 11 mei 2023 op de dag van de Glimlach die de OR jaarlijks organiseert binnen Raamwerk.

Ook hebben de heer Jos Brinkmann en mevrouw Ellen Olde Bijvank 30 november 2023 deelgenomen aan een gezamenlijke bijeenkomst met CCR en OR waarin is gesproken over de strategie van Raamwerk.

Werkbezoeken

De leden van de raad van toezicht kunnen alleen dan een oordeel hebben over de aangeboden informatie als zij ook kennis hebben van het reilen en zeilen binnen de organisatie. Ieder lid van de raad van toezicht of de raad als geheel legt eenmaal of tweemaal per jaar een werkbezoek af bij één van de organisatieonderdelen.

In 2023 is door de voltallige raad van toezicht een bezoek gebracht aan de dagbesteding in Zeehos te Katwijk en op 9 oktober 2023 aan het restaurant bij de Hafakker (dagbesteding).

Kwaliteitsrapport

Jaarlijks wordt door Raamwerk een kwaliteitsrapport opgesteld conform de landelijke richtlijnen van de VGN. Het concept Kwaliteitsrapport 2022 is op woensdag 19 april 2023 door een delegatie van de raad van toezicht besproken met bestuur, directie, en delegaties van de OR en CCR. Het verslag is in de vergadering van 23 mei 2023 door de raad van toezicht besproken.

5. Functies en nevenfuncties rvt leden

Hieronder volgt het overzicht van de nevenfuncties van de leden van de raad van toezicht.

Naam en functie	Nevenfuncties 2023
Jos Brinkmann, voorzitter	Beroepsuitoefening: Lid Raad van Bestuur GGZ NHN Nevenfuncties: <ul style="list-style-type: none"> • Voorzitter Stichting Vrienden van het Raamwerk • Voorzitter Noord Holland Noord Gezond
Ellen Olde Bijvank, lid	Beroepsuitoefening: Zelfstandig adviseur op het gebied van vastgoed, zorg en welzijn Nevenfuncties: <ul style="list-style-type: none"> • Lid Raad van toezicht Stichting Vrienden van het Raamwerk • Lid van het Expertteam Huisvesting Aandachtsgroepen (EHA)
Imke Frijters, vice-voorzitter	Beroepsuitoefening: Interim manager en organisatieadviseur bij Imke Frijters B.V. Nevenfuncties: <ul style="list-style-type: none"> • Voorzitter Financiële Commissie Vereniging van Toezichthouders in Woningcorporaties (tot 20 juni 2023); • Lid Raad van Commissarissen Wooncompas, voorzitter commissie Volkshuisvesting & Innovatie; • Lid Raad van Commissarissen, voorzitter Auditcommissie, De Sleutels (tot 15 september 2023); • Lid Raad van toezicht Alrijne Zorggroep
Hendrik Beelen, lid (tot 1 oktober 2023)	Beroepsuitoefening: Eigenaar Hendrik Beelen Verandermanagement Nevenfuncties: <ul style="list-style-type: none"> • Voorzitter Bestuur Voedselbank Haaglanden; • Voorzitter Raad van toezicht Sherpa.
Frido Kraanen	Beroepsuitoefening: Lid Raad van Bestuur Omring Nevenfuncties: <ul style="list-style-type: none"> • Eigenaar De Daadschappij; • Voorzitter Koplopergroep De Zorgzame Stad (tot sept 2023) • lid adviesraad Duurzaamheid in zorg en welzijn van MVO Nederland

	<ul style="list-style-type: none"> • Lid Kennisring Raad voor de Volksgezondheid en Samenleving • Ambassadeur <i>Aanjaagteam Wonen Welzijn Zorg voor Ouderen</i>
--	---

Bijlage 1 Onderwerpen van de raad van toezicht bijeenkomsten 2023

Strategie en beleid:

- Zelfevaluatie Raad van toezicht
- Jaarverslag rvt 2022
- Strategische traject
- Vastgoed (tegemoetkoming kopers percelen terrein Zeehos)
- Governance
- Kaderbrief 2024
- Jaarplan 2024
- Bestuursstructuur SVHR
- Bestuursaansprakelijkheid
- Kwartaalrapportages HR

Zorg:

- Kwaliteitsrapport 2022 en de gezamenlijke bespreking van het rapport op 19 april 2023
- Risicoanalyse zorg- en bedrijfsvoering 2023
- Terugkoppeling n.a.v. de vergaderingen van de commissie Kwaliteit, Veiligheid & HR (waaronder jaarverslagen van de incidentencommissie en de vertrouwenspersonen, uitkomsten uit de HKZ audits en het PRI-beleid)

Financiën:

- Terugkoppeling n.a.v. de vergaderingen van Auditcommissie
- Kwartaal- en halfjaarcijfers (inclusief liquiditeitsprognoses en intramurale leegstand)
- Jaarverslag 2022
- Managementletter 2022
- Accountantsverklaring en -verslag 2022
- Grex
- Intern Controleplan
- WNT-klasse indeling 2023
- Bezoldiging leden rvt
- Jaarplan en begroting 2024
- Plan van Aanpak Bedrijfsvoering

Bijlage 2 Overzicht besluiten rvt in 2023

20 februari 2023	<p>Besluiten</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het verslag van de vergadering van 10 oktober is onder aanpassing van agendapunt 8e ondertekend en het verslag van 12 december 2022 is vastgesteld en ondertekend. - Het positief advies AC inzake voorgestelde gang van zaken tegemoetkoming kopende partijen percelen Zeehos wordt goedgekeurd. - De inhoud van de zelfevaluatie is vastgesteld.
22 mei 2023	<ul style="list-style-type: none"> - Het verslag van de vergadering van 20 februari 2023 wordt ongewijzigd vastgesteld en is ondertekend. - De jaarrekeningen 2022 van Raamwerk en SVHR worden door de rvt goedgekeurd en ondertekend. - De rvt keurt het Kwaliteitsrapport 2022 goed. - De rvt stelt de WNT-klasse indeling in klasse IV vast.
27 juli 2023	<ul style="list-style-type: none"> - Het verslag van de vergadering van 22 mei 2023 is onder aanpassing van agendapunt 2b.1 vastgesteld en is ondertekend. - De ondersteuning in de werving en selectie nieuw lid rvt wordt belegd bij Wesselo & Partners. De selectie van de shortlist ligt bij de remuneratiecommissie. De OR en CCR worden om advies gevraagd over het te werven profiel.
09 oktober 2023	<ul style="list-style-type: none"> - Het verslag van de vergadering van 27 juli 2023 wordt gewijzigd vastgesteld en is ondertekend. - Het controleplan accountant boekjaar 2023 wordt, met toevoeging van de zorgadministratie als aandachtspunt, door de rvt goedgekeurd. - De rvt stemt in met het voortzetten van de huidige hoogte van de bestuursaansprakelijkheid van 5 mln. euro. - De rvt stemt in met het benoemen van een vast contactpersoon voor de OR. Dit zal een lid van de commissie KV & HR zijn, voor nu is dit dhr. Kraanen. Hij zal 2x per jaar, naast de tweejaarlijkse bijzondere overlegvergaderingen, informeel overleg hebben met de OR. Contact van de voorzitter van de OR met de voorzitter van de rvt is altijd mogelijk. - Het akkoord op het profiel voor het te werven lid voor de rvt is buiten de vergadering op 29 september jl. reeds gegeven. - De optionele rvt vergaderingen (via Teams) worden voorafgegaan door een half uur vooroverleg. - Het vergaderrooster 2024 wordt zonder de invulling van de delegaties en met bepaling van 8 juli als datum voor de zelfevaluatie, vastgesteld. De delegaties worden in de decembervergadering ingevuld. - Bij de CCR-vergadering op 24-10-23 zal aanwezig zijn dhr. Brinkman - Bij de OR-vergadering op 14-12-2023 zal aanwezig zijn dhr. Kraanen - Het thema 'strategisch traject' wordt voor de themabijeenkomst van 6 november a.s. vastgesteld.
11 december 2023	<ul style="list-style-type: none"> - De rvt keurt het jaarplan en de begroting 2024 goed. - De verslagen van de vergadering van 09 oktober en 6 november 2023 worden ongewijzigd vastgesteld en zijn ondertekend. - De diverse delegaties voor 2024 zien er als volgt uit: <ul style="list-style-type: none"> o Delegatie rvt bespreking kwaliteitsbeeld 2023 op 17 april: Dhr. Kraanen en het nieuwe lid rvt (commissie KV&HR) o Delegatie rvt overlegvergadering CCR 22 oktober 2024: Dhr. Brinkman

- Delegatie rvt overlegvergadering OR 4 juli 2024: Dhr. Brinkmann en dhr. Kraanen. Voor de overlegvergadering met de OR van 12 december a.s. is geen lid van de rvt beschikbaar en wordt een nieuwe datum gepland.
- De rvt gaat akkoord met scenario 1 bestuursstructuur SVHR (huidige situatie handhaven met twee aparte Rvt's), onder voorwaarden van het uitzoeken of er risico wordt gelopen dat het vermogen van de SVHR bij faillissement van Rw ook opgaat in het vermogen van Rw en de gevolgen van scenario 1 voor de ANBI status van SVHR.
- De rvt stemt in met het voorstel tegemoetkoming mw. Frijters.
- De rvt stemt in met de volmacht bestuurstaken SVHR aan de dir. Bedrijfsvoering dhr. Van der Voort.
- De rvt gaat akkoord met het voorgenomen besluit tot benoeming dhr. Roel de Bruijn tot lid van de rvt per 1 januari 2024, onder voorbehoud van een positief advies van de CCR en OR.
- rvt stelt de bezoldiging rvt 2024 vast, onder voorbehoud van de door bestuurder opgemerkte foutieve bezoldigingsmaximum bestuurder zorginstelling klasse IV van 233.000 euro (moet 214.000 euro zijn)

2 JAARREKENING

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN

Verstegen accountants
en adviseurs B.V.

d.d. **21-05-2024**

2.1 GECONSOLIDEERD DEEL VAN DE JAARREKENING

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN

Verstegen accountants
en adviseurs B.V.

d.d. **21-05-2024**

2.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2023
 (na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-23	31-dec-22
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa			
	1		
Bedrijfsgebouwen en -terreinen		27.618.354	27.918.862
Machines en installaties		5.041.371	5.114.421
Andere vaste bedrijfsmiddelen		2.696.027	2.667.051
Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetaald op materiële vaste activa		409.595	263.712
		<u>35.765.347</u>	<u>35.964.046</u>
Financiële vaste activa			
	2		
Overige effecten en overige vorderingen		0	8.623.335
		<u>0</u>	<u>8.623.335</u>
Vlottende activa			
Vorderingen			
	3		
Op handelsdebiteuren		157.903	29.290
Overige vorderingen		15.137.094	1.484.454
Overlopende activa		1.050.337	1.043.928
		<u>16.345.334</u>	<u>2.557.672</u>
Effecten			
	4		
		1.454.598	1.499.624
Liquide middelen			
	5		
		5.105.031	4.128.046
Totaal activa		<u><u>58.670.310</u></u>	<u><u>52.772.724</u></u>

	Ref.	31-dec-23	31-dec-22
		€	€
PASSIVA			
Groepsvermogen			
	6		
Gestort en opgevraagd kapitaal		488.081	488.081
Bestemmingsfonds		28.568.650	26.244.623
Overige reserves		1.468.695	1.391.705
		<u>30.525.426</u>	<u>28.124.409</u>
Voorzieningen			
	7		
Overige		5.562.071	2.605.896
		<u>5.562.071</u>	<u>2.605.896</u>
Langlopende schulden (voor meer dan 1 jaar)			
	8		
Schulden aan banken		11.686.938	12.358.994
		<u>11.686.938</u>	<u>12.358.994</u>
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
	9		
Schulden aan banken		672.056	870.585
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		1.113.628	755.140
Belastingen en premies sociale verzekeringen		2.227.740	1.387.617
Schulden terzake van pensioenen		754.215	1.072.593
Overige schulden		311.872	416.059
Overige passiva		5.816.364	5.181.431
		<u>10.895.875</u>	<u>9.583.425</u>
Totaal passiva		<u><u>58.670.310</u></u>	<u><u>52.772.724</u></u>

VOOR WAARMERKINGS-
 DOEL EN
 Verslagen accountants
 en adviseurs B.V.
 d.d. 21-05-2024

2.1.2 GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2023

	Ref.	2023 €	2022 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN			
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	11		
Wet langdurige zorg		43.894.340	41.879.102
Jeugdwet		1.122.211	872.714
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening		633.951	523.675
		45.650.502	43.275.491
Baten uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	12	2.976.760	2.722.169
Netto omzet		48.627.262	45.997.660
Overige bedrijfsopbrengsten	13	11.063.735	2.458.621
Som der bedrijfsopbrengsten		59.690.997	48.456.281
BEDRIJFSLASTEN			
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	14	3.918.874	2.835.724
Lonen en salarissen	15	27.602.481	26.163.044
Sociale lasten	16	4.717.383	4.375.903
Pensioenlasten	17	2.311.978	2.208.817
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	18	2.495.035	2.610.605
Overige bedrijfskosten	19	15.921.160	10.475.839
Som der bedrijfslasten		56.966.911	48.669.932
BEDRIJFSRESULTAAT		2.724.086	-213.651
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	20	63.692	29.440
Waardeverandering van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	21	97.998	-302.519
Rentelasten en soortgelijke kosten	22	-484.759	-529.998
RESULTAAT		2.401.017	-1.016.728

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	2023 €	2022 €
Bestemmingsfonds RAK	9.960.380	-2.003.326
Bestemmingsfonds GREX	-7.636.353	1.370.926
Algemene reserve	76.990	-384.328
	2.401.017	-1.016.728

2.1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2023

	Ref.	2023		2022	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			2.724.086 v		-213.651
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	18	2.495.035	v	2.610.605	
- herwaardering financiële vaste activa	2	8.812.189	v	-1.370.926	
- mutaties voorzieningen (exclusief voorziening deelnemingen)	7	2.956.175	v	307.568	
- Bijzondere waardeveranderingen van vlottende activa	21	97.998	v	-302.519	
			14.361.397 ^		1.244.729
Veranderingen in werkkapitaal:					
- vorderingen	3	-13.787.662		195.325	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	9	1.410.980		1.977.577	
			-12.376.682 ^		2.172.901
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			4.708.801 ^		3.203.979
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	20	24.247	v	0	
Rentelasten en soortgelijke kosten	22	-484.759	v	-529.998	
Ontvangen dividenden	20	39.445	v	29.440	
			-421.067 ^		-500.557
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			4.287.734 ^		2.703.422
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investeringsmateriële vaste activa	1	-2.296.336	v	-1.127.529	
Investerings in overige financiële vaste activa	2	-188.853	v	-251.816	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-2.485.189 ^		-1.379.345
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Aflossing langlopende schulden	8	-870.585	v	-2.809.481	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-870.585 ^		-2.809.481
Mutatie geldmiddelen			931.959 ^		-1.485.405
Stand geldmiddelen per 1 januari	5		5.627.670 <		7.113.075
Stand geldmiddelen per 31 december	5		6.559.629 <		5.627.670
Mutatie geldmiddelen			931.959 ^		-1.485.405

Toelichting:

Kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De mutatie op de financiële vaste activa bestaat uit de afwaardering van de geactiveerde resultaatuitnames in de GREX en de investeringen die hierin in het verleden zijn geactiveerd. Met de verkoop van de laatste percelen grond op de locatie Zeehosterrein is er geen resultaatuitname meer en is uit voorzichtigheidsoverwegingen een voorziening gevormd in de balans per 31 december 2023 voor de nog te maken kosten. De mutatie in het werkkapitaal met betrekking tot de vorderingen houdt ook verband met de verkoop van de grond. Zie verder toelichting op de vorderingen.

2.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

2.1.4.1 Algemeen

Statutaire naam en activiteiten

De statutaire naam van Stichting Het Raamwerk is voluit Stichting Het Raamwerk en de statutaire vestigingsplaats is Noordwijkerhout, adres Strandwal 2. Stichting Het Raamwerk is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel onder KvK-nummer 28103868. De activiteiten van Stichting Het Raamwerk bestaan hoofdzakelijk uit het verlenen van ondersteuning aan en zorg voor mensen met een lichamelijke en/of verstandelijke beperkingen. Het werkgebied van Het Raamwerk is de Duin- en Bollenstreek.

Groepsverhoudingen en consolidatie

Stichting Het Raamwerk maakt onderdeel uit van een groep waartoe ook de Stichting Vrienden van het Raamwerk behoort. Binnen deze groep is Stichting Het Raamwerk groepshoofd.

Deze geconsolideerde jaarrekening bevat de financiële informatie van zowel Stichting Het Raamwerk als van de tot de groep behorende rechtspersoon Stichting Vrienden van het Raamwerk (Statutaire zetel in Katwijk en bij de KvK ingeschreven onder KvK-nummer 27312796). Transacties tussen de in de geconsolideerde jaarrekening begrepen rechtspersonen zijn geëlimineerd.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2023, lopend van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023. De vergelijkende cijfers hebben betrekking op boekjaar 2022, lopend van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022.

Continuïteitsveronderstelling

De verwachting is dat het geheel van de activiteiten van Stichting Het Raamwerk, waaraan de activa en passiva dienstbaar zijn, wordt voortgezet. De vermogenspositie van het Raamwerk is op basis van het solvabiliteitsratio (52%) zeer goed te noemen. De liquiditeitsratio is per ultimo 2023 sterk verbeterd ten opzichte van 2022 door de verwerking van de verkoop van de percelen grond. De liquiditeitsratio bedraagt ultimo 2023 2,1 (2022: 0,85) Deze jaarrekening is derhalve opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de *Regeling openbare jaarverantwoording WMG (RojW)*, ingevolge artikel 40b van de *Wet marktordening gezondheidszorg*. De jaarrekening is opgesteld in euro. Toelichtingen op posten in de balans, winst-en verliesrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben. Bij de toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling wordt voorzichtigheid betracht. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verplichtingen die hun oorsprong vinden vóór het einde van het boekjaar, worden in acht genomen, indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening zijn bekend geworden. Voorzienbare verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden vóór het einde van het boekjaar worden in acht genomen indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Stelselwijziging

In de jaarrekening 2023 is de presentatie van de post Reserve Aanvaardbare Kosten aangepast van bestemmingsreserve naar bestemmingsfonds. Deze aanpassing is gedaan om beter aan te sluiten op de beklemming die op deze middelen is gelegd vanuit de beleidsregels van de Nza / het ministerie van VWS. De vergelijkende cijfers over het boekjaar 2022 zijn hierop ook aangepast.

De verdere toelichting op specifieke grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening en voor de waardering en resultaatbepaling komt in het hierna volgende aan de orde.

Gebruik van schattingen

Stichting Het Raamwerk hanteert voor de schattingen en veronderstellingen voorzichtige uitgangspunten, waarbij nog kan worden opgemerkt dat de volgende waarderingsgrondslagen het meest kritisch zijn voor de weegave van de financiële positie:

- Economische gebruiksduur van materiële vaste activa
- Waardering van voorzieningen (met name de voorziening voor groot onderhoud, terreinontwikkeling Zeehoosterrein, jubileumuitkeringen en langdurig arbeidsongeschikten)
- De inbaarheid van de vordering op de kopers van de percelen grond op het Zeehoosterrein en de verwachtingen ten aanzien van het voldoen aan de resterende voorwaarden.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Herrubricering vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2022 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2023 mogelijk te maken. Deze herrubricering heeft betrekking op de posten Schulden terzake van pensioenen en overige passiva. De schuld terzake van pensioenen per 31 december 2022 is € 745.475 hoger gepresenteerd en de overige passiva voor dit zelfde bedrag lager.

2.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

2.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa. Activa waarvan het waarschijnlijk is dat de realiseerbare waarde lager is dan de boekwaarde, worden afgewaardeerd tot het niveau van de hoogste van de indirecte en directe

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst- en verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het jaar van ingebruikneming. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

Materiële vaste activa met een beperkte gebruiksduur worden afzonderlijk afschreven. In het geval dat belangrijkste bestanddelen van een materieel vast actief van elkaar te onderscheiden zijn en verschillen in gebruiksduur of verwacht gebruikspatroon, worden deze bestanddelen afzonderlijk afgeschreven. De afschrijvingspercentages zijn toegelicht in de toelichting op de balans.

Investeringssubsidies

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

Groot onderhoud

Voor de kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passiefzijde van de balans. De uitgaven voor groot onderhoud worden ten laste gebracht van deze voorziening.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

2.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs. Kapitaalbelangen die niet worden aangemerkt als deelneming worden onder de effecten gerubriceerd.

Onder de financiële activa is de nominale waarde verwerkt van de kosten en opbrengsten inzake de grondexploitatie (GREX). In verband met de verkoop van de laatste percelen grond is het financieel vast actief (GREX) afgewaardeerd tot nihil. Voor de toekomstige kosten voor het bouwrijp maken van de grond is een voorziening getroffen.

De GREX is op basis van actuele feiten en omstandigheden opnieuw doorgerekend naar de stand per 31 december 2022. Deze berekening geeft een substantiële netto contante waarde als uitkomst. Raamwerk heeft de reële verwachting dat de GREX de komende jaren tot positieve resultaten zal leiden. Om die reden zullen tussentijdse winstnemingen verwerkt worden in de jaarcijfers. Deze winstnemingen worden gelijkmatig verdeeld over de verwachte (resterende) exploitatieperiode op basis van de jaarlijks te herrekenen netto contante waarde. De netto contante waarde is berekend op basis van een disconteringsvoet van 2,5%.

Tussentijdse winstnemingen worden via de resultaatbestemming toegevoegd aan een bestemmingsreserve Grex.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde (inclusief transactiekosten) en vervolgens tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. De voorzieningen worden bepaald Een vordering uit hoofde van financieringstekorten of een schuld uit hoofde van financieringsoverschotten is het aan het einde van het boekjaar bestaande verschil tussen het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en de ontvangen voorschotten en de in rekening gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van het wettelijk budget.

Effecten

Effecten die deel zijn van de handelsportefeuille worden gewaardeerd tegen reële waarde. Effecten die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs of reële waarde. De transactiekosten zijn verwerkt in de winst- en

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare depositos met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen zijn tegen nominale waarde zijn gewaardeerd, tenzij uit de toelichting blijkt dat een andere waarderingsmethode is gehanteerd. Indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is, wordt de voorziening gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Aanvullend op de hiervoor vermelde algemene grondslagen voor voorzieningen, gelden de volgende specifieke grondslagen per voorziening:

a. Voorziening groot onderhoud

De voorziening groot onderhoud wordt gevormd voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties, e.d., gebaseerd op een meerjaren onderhoudsplan. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 2,7%.

b. Voorziening uitgestelde beloningen

Deze voorziening betreft de geldwaarde van de (opgebouwde) rechten van werknemers die naar verwachting op een later moment uitbetaald of genoten/ opgenomen worden. Het gaat hierbij onder meer om:

i. jubileumgratificaties. De eerder genoemde verwachting wordt onder meer beïnvloed door de inschatting van de blijf-kans van werknemers en van het blijven voldoen aan de voorwaarden voor uitbetaling/ genieting. De geldwaarde betreft de opgebouwde rechten, omgerekend in het brutoloon op balansdatum, verhoogd met de daarover door de werkgever verschuldigde premies en heffingen en gecorrigeerd voor de inschatting van blijf-kans en het voldoen aan andere voorwaarden.

Verlofrechten (inclusief spaarverlof) zijn tegen de nominale waarde (opgebouwde rechten, omgerekend in het brutoloon op balansdatum, verhoogd met de daarover door de werkgever verschuldigde premies en heffingen) verwerkt onder de kortlopende schulden. Met betrekking tot de grondslagen voor de verwerking van de pensioenlasten, wordt verwezen naar het onderdeel 'Grondslagen van resultaatbepaling'.

ii. langdurig zieke medewerkers.

c. Voorziening ontwikkeling Zeehosterein

Deze voorziening is gemaakt voor het (op kosten van Raamwerk) bouw- en woonrijp maken (en daarmee samenhangende kosten) van het Zeehosterein over de periode 2024 tot en met 2026. Bij het bepalen van de voorziening is rekening gehouden met een disconteringsvoet van 2,5%

2.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde (inclusief transactiekosten) en vervolgens tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde. De nominale waarde van een schuld is de hoofdsom die wordt genoemd in de overeenkomst waaruit de schuld is ontstaan. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Na de eerste opname (tegen reële waarde) worden financiële instrumenten gewaardeerd op de manier zoals beschreven in de grondslagen voor de desbetreffende financiële instrumenten.

2.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen. Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. Daarbij wordt voorzichtigheid betracht overeenkomstig de grondslagen die gelden voor het opnemen van activa en passiva (zoals eerder vermeld).

Baten en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend. In het geval van een

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald. Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat Stichting Het Raamwerk zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

Pensioenen

Stichting Het Raamwerk heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Stichting Het Raamwerk. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW). Stichting Het Raamwerk betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad (meest recent circa 107%) van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Stichting Het Raamwerk heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting Het Raamwerk heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van

2.1.4.4 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en beleggingen die zonder beperkingen en zonder materieel risico van waardeverminderingen als gevolg van de waardeverminderingen worden omgezet

2.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

2.1.4.5 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

2.1.4.6 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft Stichting Het Raamwerk zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectorale) regels. De WNT- verantwoording inzake Stichting Het Raamwerk is opgenomen in de toelichting op de enkelvoudige winst- en verliesrekening waarin de WNT-verantwoording is opgenomen, inclusief verwijzing naar deze

2.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

1. Materieële vaste activa

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen €	Machines en installaties €	Andere vaste bedrijfs middelen €	Vaste bedrijfs- middelen in uitvoering/ vooruit betaald op materiële vaste activa €	Niet aan de bedrijfs- uitoefening dienstbaar €	Totaal €
Stand per 1 januari 2023						
- aanschafwaarde	43.204.348	9.726.731	5.518.298	263.712	0	58.713.089
- cumulatieve afschrijvingen	15.285.486	4.612.310	2.851.247	0	0	22.749.043
Boekwaarde per 1 januari 2023	<u>27.918.862</u>	<u>5.114.421</u>	<u>2.667.051</u>	<u>263.712</u>	<u>0</u>	<u>35.964.046</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	219.781	134.246	699.056	1.243.253	0	2.296.336
- afschrijvingen	1.262.019	562.936	670.080	0	0	2.495.035
- in gebruik genomen investeringsprojecten	741.730	355.640	0	-1.097.370	0	0
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	0	0	873.594	0	0	873.594
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	873.594	0	0	873.594
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	37.990	0	0	37.990
cumulatieve afschrijvingen	0	0	37.990	0	0	37.990
per saldo	0	0	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-300.508</u>	<u>-73.050</u>	<u>28.976</u>	<u>145.883</u>	<u>0</u>	<u>-198.699</u>
Stand per 31 december 2023						
- aanschafwaarde	44.165.859	10.216.617	5.305.770	409.595	0	60.097.841
- cumulatieve afschrijvingen	16.547.505	5.175.246	2.609.743	0	0	24.332.494
Boekwaarde per 31 december 2023	<u>27.618.354</u>	<u>5.041.371</u>	<u>2.696.027</u>	<u>409.595</u>	<u>0</u>	<u>35.765.347</u>
Afschrijvingspercentage	2,5% - 10,0%	2,5% - 10,0%	6,66% -12,5%	0,0%	0,0%	2,5% - 12,5%

De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in onderdeel 2.1.6.

De WOZ-waarde over 2023 (waardepeildatum 1-1-2022) bedraagt € 54.696.000. De verzekerde waarde bedraagt ultimo 2023 € 130.375.319.

2. Financiële vaste activa

	Overige effecten en overige vorderingen €	Totaal €
Boekwaarde per 1 januari 2023	8.623.335	8.623.335
Investeringen boekjaar	188.853	188.853
Winstneming boekjaar	0	0
Afwaardering boekjaar	-8.812.189	-8.812.189
Boekwaarde per 31 december 2023	<u>0</u>	<u>0</u>

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN

Verstegen accountants
en adviseurs B.V.

d.d. 21-05-2024

2.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

3. Vorderingen

De overige vorderingen en overlopende activa kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	652.273	1.211.351
Overige vorderingen	70.799	60.840
Vorderingen uit hoofde van transitie-regeling	232.569	131.533
Te ontvangen corona-compensatie	70.718	80.730
Vorderingen opbrengsten grondverkoop	14.110.735	0
Overlopende activa	1.050.337	1.043.928
Totaal overige vorderingen en overlopende activa	<u><u>16.187.431</u></u>	<u><u>2.528.382</u></u>

Van de overige vorderingen en overlopende activa is € 125.122 langlopend en € 16.062.309 kortlopend.

Toelichting:

De voorziening die in aftrek op de vorderingen op debiteuren is gebracht, bedraagt € 0 (2022: € 0).

De debiteuren en overige vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan 1 jaar.

Onder de vorderingen opbrengsten grondverkoop zijn de vorderingen opgenomen samenhangend met de verkoop van gronden op het Zeehos terrein. Hoewel aan een beperkt aantal voorwaarden nog niet is voldaan is de inschatting dat er een grote mate is van zekerheid dat deze vordering inbaar is. Op 29 maart 2024 heeft de levering van de grond plaatsgevonden en vervolgens is een bedrag van € 9.247.781,- ontvangen. Het restant zal in de loop van 2024 worden ontvangen.

Er is een vordering opgenomen ad € 232.569 (2022: € 132.861) voor compensatie door het UWV van de betaalde transitievergoedingen aan langdurig zieken. De verplichting betreffende de betaling van de transitievergoedingen is opgenomen in de Voorziening langdurig arbeidsongeschikten.

Onder de overige vorderingen en schulden worden de bedragen opgenomen aangaande het financieringstekort dan wel -overschot Wlz.

De opbouw hiervan is als volgt:

Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot

	<u>2023</u>	<u>2022</u>	<u>totaal</u>
	€	€	€
Saldo per 1 januari	0	1.211.351	1.211.351
Financieringsverschil boekjaar	652.273	0	652.273
Correcties voorgaande jaren	0	-146	-146
Betalingen/ontvangsten	0	-1.211.205	-1.211.205
Subtotaal mutatie boekjaar	<u>652.273</u>	<u>-1.211.351</u>	<u>-559.078</u>
Saldo per 31 december	<u>652.273</u>	<u>0</u>	<u>652.273</u>
Stadium van vaststelling (per erkenning):	a	b	
a= overeenstemming met zorgkantoor			
b= definitieve vaststelling NZa			
		<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
		€	€
Waarvan gepresenteerd als:			
- overige vorderingen		<u>652.273</u>	<u>1.211.351</u>
		<u>652.273</u>	<u>1.211.351</u>
Specificatie financieringsverschil in het boekjaar		<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
		€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten		43.894.486	41.743.655
Af: vergoedingen ter dekking van het wettelijk budget		43.242.213	40.532.304
Totaal financieringsverschil		<u>652.273</u>	<u>1.211.351</u>

4. Effecten

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Effecten	1.454.598	1.499.624
Totaal effecten	<u>1.454.598</u>	<u>1.499.624</u>

5. Liquide middelen

De liquide middelen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Bankrekeningen		5.090.742	4.116.140
Kassen		1.432.891	11.906
Totaal liquide middelen		<u>5.105.031</u>	<u>4.128.046</u>

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN		
 Verstegen accountants en adviseurs B.V.	5.105.031	4.128.046
d.d. 21-05-2024		

2.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

Toelichting:

Raamwerk heeft een rekening-courant faciliteit ad € 2 miljoen. Hiervan wordt ultimo boekjaar geen gebruik gemaakt.
De liquide middelen staan ter vrije beschikking van Raamwerk.

PASSIVA**6. Groepsvermogen****Gestort en opgevraagd kapitaal**

	Saldo per 1-jan-2023	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2023
	€	€	€	€
Gestort en opgevraagd kapitaal	488.081	0	0	488.081
Totaal gestort en opgevraagd kapitaal	<u>488.081</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>488.081</u>

Bestemmingsfonds

	Saldo per 1-jan-2023	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2023
	€	€	€	€
Bestemmingsfonds:				
Reserve Aanvaardbare Kosten (RAK)	18.608.270	9.960.380	0	28.568.650
Bestemmingsfonds Grex	7.636.353	-7.636.353	0	0
Totaal bestemmingsfonds	<u>26.244.623</u>	<u>2.324.027</u>	<u>0</u>	<u>28.568.650</u>

Overige reserves

	Saldo per 1-jan-2023	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2023
	€	€	€	€
Overige reserves:				
Algemene reserve	1.391.705	76.990	0	1.468.695
Totaal overige reserves	<u>1.391.705</u>	<u>76.990</u>	<u>0</u>	<u>1.468.695</u>

Toelichting:

Het bestemmingsfonds Grex is gevormd voor de cumulatieve resultaatuitneming uit de Grex. Het actief waarop deze reserve betrekking had, is in 2023 verkocht, waarop het saldo van deze reserve, tesamen met de enkelvoudig resultaat over het boekjaar, is toegevoegd aan de Reserve Aanvaardbare Kosten

De Reserve aanvaardbare kosten is een bestemmingsfonds die wordt gevormd uit de bekostiging van de Wet Langdurige Zorg. De reserve aanvaardbare kosten kan worden aangewend voor zorg die valt onder de Wet langdurige zorg, de Wet maatschappelijke ondersteuning en de Jeugdwet.

7. Voorzieningen

	Saldo per 1-jan-23	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-23
	€	€	€	€	€
- groot onderhoud	1.555.139	160.000	242.527	0	1.472.612
- langdurig zieken	345.029	404.707	229.055	36.918	483.763
- jubileumuitkeringen	329.034	114.054	17.279	32.480	393.329
- transitievergoedingen	131.533	128.169	60.400	12.517	186.785
- CAO afbouwregeling	45.161	26.667	0	45.160	26.668
- Friciekosten organisatie herontwerp	200.000	0	200.000	0	0
- Voorziening ontwikkeling Zeehoosterrein	0	2.998.914	0	0	2.998.914
Totaal voorzieningen	<u>2.605.896</u>	<u>3.832.511</u>	<u>749.261</u>	<u>127.075</u>	<u>5.562.071</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)
hiervan > 5 jaar

De voorzieningen zijn voor € 22.606 (2022: € 104.338) gemuteerd voor oprenten en veranderingen in de disconteringsvoet.

31-dec-23

1.223.295
4.338.776
1.394.784

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN

Verstegen accountants
en adviseurs B.V.

d.d. 21-05-2024

2.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

Toelichting per categorie voorziening:*Voorziening groot onderhoud*

De voorziening groot onderhoud wordt gevormd voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties, e.d., gebaseerd op een meerjaren onderhoudsplan. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde met een disconteringsvoet van 2,7%.

In 2019 heeft een herijking van het MJOP plaatsgevonden door een extern bureau. Het MJOP is aangepast door de afdeling vastgoed, op basis waarvan de dotatie in 2023 aangepast is van € 102.500 naar € 160.000. De disconteringsvoet bedraagt 2,7%.

Voorziening langdurig zieken

Voor langdurig zieken is een voorziening gevormd op basis van de nominale waarde van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid (voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces), voorzover deze na 31 december 2023 vallen, gebaseerd op 100 % gedurende het eerste jaar en 70 % gedurende het tweede jaar. De voorziening is nominaal bepaald.

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 2,7%.

Voorziening transitievergoedingen

Bij uitdiensttreding van langdurig zieken dient een transitievergoeding betaald te worden. Deze voorziening is op nominale waarde gewaardeerd. De betaalde transitievergoedingen over een ziekteperiode van maximaal 2 jaar komen in aanmerking voor vergoeding door het UWV en is opgenomen onder "overige vorderingen". De voorziening is nominaal bepaald.

CAO afbouwregeling

De CAO afbouwregeling is opgenomen, omdat in de CAO van de gehandicaptenzorg 2022-2024 een regeling is opgenomen die medewerkers met een leeftijd vanaf 64 jaar, onder specifieke voorwaarden minder kunnen werken met behoud van salaris. De pensioenopbouw loopt ook door (75 % werken/85 % salaris/100 % pensioenopbouw). De voorziening is nominaal bepaald.

Friciekosten organisatie herontwerp

Vanwege de uitvoering van nieuwe strategische keuzen zijn in 2023 zowel de topstructuur als de verdere organisatiestructuur van Raamwerk herontworpen. De in 2022 getroffen voorziening is hiermee in 2023 geheel onttrokken.

Voorziening ontwikkeling Zeehoesterrein

Voor het (op kosten van Raamwerk) bouw- en woonrijp maken (en daarmee samenhangende kosten) van het Zeehoesterrein over de periode 2024 tot en met 2026 is een voorziening getroffen. Bij het bepalen van de voorziening is rekening gehouden met een disconteringsvoet van 2,5%.

8. Langlopende schulden (voor meer dan 1 jaar)

De specificatie van het totaal van de langlopende schulden naar hun looptijd is als volgt:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	672.056	870.585
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	11.686.938	12.358.994
hiervan > 5 jaar	8.998.714	9.670.770

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar het overzicht langlopende schulden (onderdeel 2.1.6).

De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

9. Kortlopende schulden

De overige schulden en overige passiva kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Overige schulden:		
- Nog te betalen salarissen	297.353	209.522
- Schulden uit hoofde van subsidies	14.519	206.537
Totaal overige schulden	<u>311.872</u>	<u>416.059</u>
Overige passiva:		
- Vakantiegeld	1.164.373	1.115.255
- Vakantiedagen	390.000	303.851
- Persoonlijk budget levensfase	3.032.584	2.570.886
- Te betalen JUS uren	557.307	461.250
- Nog te betalen kosten	439.180	531.129
- Overige schulden	232.901	199.060
Totaal overige passiva	<u>5.816.368</u>	<u>5.181.431</u>

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
 Verstegen accountants
 en adviseurs B.V.
 d.d. 21-05-2024

2.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

10. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Huurverplichtingen

Raamwerk heeft voor meerdere locaties huurcontracten afgesloten met een resterende looptijd variërend tussen een maandelijkse opzegtermijn tot maximaal 10 jaar. De totale jaarlijkse huursom bedraagt ruim € 950.000. Het huurcontract voor het Zeehosplein in Katwijk loopt nog tot 1-1-2033 en bedraagt jaarlijks ongeveer € 437.000.

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn vooralsnog onzeker en daarom zijn er hiervoor geen verplichtingen opgenomen in de balans.

Obligoverplichting aan Waarborgfonds voor de Zorgsector (Wfz)

Raamwerk is gehouden tot betalen van een obligo, ingeval het risicovermogen van de Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector minder dan het garantieniveau bedraagt. Het obligo is een percentage van 3% van de resterende schuld van de leningen, waarvoor Stichting Wfz zich borg heeft gesteld.

Dit obligo is inroepbaar tot het maximum van het aldus te berekenen bedrag, gedurende de looptijd van de leningen die door de Stichting Wfz zijn geborgd.

Indien en voor zover het risicovermogen op enig moment 1% van de som van de schuldrestanten per 31 december van het laatst verstreken kalenderjaar van de geldlening overschrijdt, worden de door de stichting Wfz ingeroepen obligo's aan de deelnemende instellingen terugbetaald in welk geval dit obligo daarna wederom tot het maximum inroepbaar is.

De resterende schuld per 31 december 2023 van de geborgde leningen door de Stichting Wfz bedraagt € 11.260.000

De obligoverplichting per 31 december 2023 komt derhalve uit op € 337.800.

Kredietfaciliteit

Raamwerk heeft een kredietfaciliteit van € 2.000.000. Hiervan wordt ultimo 2023 geen gebruik gemaakt.

Financiële instrumenten

Raamwerk maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die Raamwerk blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

Raamwerk handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan Raamwerk verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

2.1.6 GECONSOLIDEERD OVERZICHT LANGLOPENDE SCHULDEN

Leninggever	Afsluit-datum	Hoofdsom	Totale loop-tijd	Werke-lijke rente	Einde rente- vast periode	Restschuld 31 december 2022	Nieuwe leningen in 2023	Aflossing in 2023	Restschuld 31 december 2023	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2023	Aflossings- wijze	Aflossing 2024	Gestelde zekerheden
		€		%		€	€	€	€	€			€	
BNG	15-mrt-96	1.404.904	40	1,71	nvt	491.716	0	35.122	456.594	280.981	13	liniair	35.123	rijksgarantie
Rabobank	17-mei-94	2.467.430	29	2,540	nvt	85.084	0	85.084	0	0	0	liniair	0	rijksgarantie
BNG	15-feb-94	3.289.907	29	2,11	nvt	113.445	0	113.445	0	0	0	liniair	0	rijksgarantie
Aegon	20-dec-11	12.100.000	30	4,03	nvt	7.663.334	0	403.334	7.260.000	5.243.333	18	liniair	403.333	waarborgfonds
BNG	13-mrt-13	3.000.000	30	3,45	13-mrt-33	2.100.000	0	100.000	2.000.000	1.500.000	20	liniair	100.000	waarborgfonds
BNG	13-mrt-13	3.000.000	30	3,33	13-mrt-43	2.100.000	0	100.000	2.000.000	1.500.000	20	liniair	100.000	waarborgfonds
Rabobank	1-mei-16	1.000.000	30	5,30	30-apr-24	676.000	0	33.600	642.400	474.400	19	liniair	33.600	pandrecht
Totaal						13.229.579	0	870.585	12.358.994	8.998.714			672.056	

Toelichting

De Rabobank heeft een solvabiliteitseis gesteld van minimaal 25% op geconsolideerd niveau
Hier wordt door Raamwerk per ultimo 2023 aan voldaan.

De verstrekte zekerheden voor de opgenomen leningen bij de Rabobank luiden als volgt:

- hypothecaire zekerheid op bedrijfsgebouwen en -terreinen;
- pandrecht op de vorderingen;
- pandrecht op de machines en installaties.

Solvabiliteit	eigen vermogen / totale opbrengsten	2023	2022
	eigen vermogen / balanstotaal	51,14%	58,04%
		52,03%	53,29%

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN

Verstegen accountants
en adviseurs B.V.

d.d. **21-05-2024**

2.1.7 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING**BATEN****11. Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening**

	2023	2022
	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg	43.894.340	41.879.102
Opbrengsten Jeugdwet	1.122.211	872.714
Overige zorgprestaties	633.951	523.675
	<u>45.650.502</u>	<u>43.275.491</u>

De toename van de Wlz-zorg komt door hogere tarieven in combinatie met een andere, tot hogere opbrengst leidende ZZP-mix.

In de baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening is in totaliteit € 0 aan corona-compensatie opgenomen (2022: € 1.048.029).

12. Baten uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten

De baten uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2023	2022
	€	€
Wet maatschappelijke ondersteuning (niet zijnde Veilig Thuis activiteiten)	2.976.760	2.722.169
Totaal	<u>2.976.760</u>	<u>2.722.169</u>

In de baten uit de Wet maatschappelijke ondersteuning is € 0 aan corona-compensatie opgenomen (2022: € 69.273).

13. Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2023	2022
	€	€
Subsidies:		
- Rijkssubsidies (niet zijnde baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening)	304.649	226.752
- Subsidies van provincies en gemeenten	0	13.554
- Overige loonkostensubsidies	53.056	107.663
- Overige subsidies	33.440	29.314
Overige opbrengsten:		
- Verhuuropbrengsten	286.830	278.552
- Overige dienstverlening	102.386	240.875
- Resultaatuitneming Grex	0	1.350.926
- Afwaardering Grex resultaatuitname	-7.636.353	0
- Opbrengst verkoop grond	17.390.000	0
- Overige opbrengsten	529.727	210.985
Totaal	<u>11.063.735</u>	<u>2.458.621</u>

In 2023 zijn de cumulatieve resultaatuitnames Grex tot en met 2022 (€ 7,64 miljoen) als last gepresenteerd omdat het actief waarop deze resultaatuitnames gebaseerd waren, is verkocht met een opbrengst van € 17,39 miljoen. De resultaatuitname in 2022 (€ 1,35 miljoen) zit dus samen met de resultaatuitname van eerdere jaren, in de last van € 7.64 miljoen.

De overige opbrengsten bestaan in 2023 uit, naast de gebruikelijke opbrengsten parkergarage en servicekosten, uit diverse opbrengsten samenhangend met de verkoop van de grond.

2.1.7 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING**LASTEN****14. Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten**

De kosten uitbesteed werk en andere externe kosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2023	2022
	€	€
Kosten inzet externe specialisten	1.323.008	766.696
Kosten dienstverlening door onderaannemers	17.617	29.881
Kosten personeel niet in loondienst:		
- Kosten ingehuurd personeel/ uitzendkrachten	2.426.611	1.882.431
- Stagiaires	151.638	156.716
Totaal	3.918.874	2.835.724

Deze kosten zijn in 2023 aanzienlijk hoger dan in 2022 vanwege toegenomen ziekteverzuim, het lastig invullen van vacatures vanwege krapte op de arbeidsmarkt en tot slot hogere tarieven ten opzichte van 2022.

15. Lonen en salarissen

De lonen en salarissen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2023	2022
	€	€
Lonen en salarissen	27.562.693	25.734.110
Dotaties/vrijval personele voorzieningen	39.788	428.934
Totaal	27.602.481	26.163.044

Het gemiddelde aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden (fte's) is als volgt:

Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	594	583
--	-----	-----

De kosten van lonen en salarissen zijn in 2023 hoger dan in 2022 vanwege het hoger aantal fte in 2023 maar met name vanwege CAO verhogingen in 2023.

16. Sociale lasten

	2023	2022
	€	€
Sociale lasten	4.717.383	4.375.903

Toelichting:

In de sociale lasten is de toename van de kortlopende schulden m.b.t. PBL, vakantieuren en jaarurensystematiek opgenomen. Deze toename bedroeg dit jaar € 641.406

17. Pensioenlasten

	2023	2022
	€	€
Pensioenpremies	2.311.978	2.208.817

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN

Verstegen accountants
en adviseurs B.V.

d.d. **21-05-2024**

2.1.7 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING

18. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa kunnen als volgt worden gespecificeerd:		
	2023	2022
	€	€
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	2.495.035	2.610.605
Totaal afschrijvingen	<u>2.495.035</u>	<u>2.610.605</u>

19. Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:		
	2023	2022
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	2.086.306	1.992.682
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	1.550.331	1.256.074
Overige personeelskosten	1.464.738	1.390.645
Algemene kosten	2.866.997	2.834.647
Huur en leasing	966.172	877.705
Onderhoudskosten	938.649	937.543
Energiekosten	919.420	502.595
Vervoerkosten	653.798	581.449
Kosten samenhangend met grond verkopen	4.314.750	0
Dotaties/vrijval materiële voorzieningen	159.999	102.499
Totaal overige bedrijfskosten	<u>15.921.160</u>	<u>10.475.839</u>

De kosten samenhangend met grond verkopen bestaan uit de verplichting om de grond bouwrijp te maken en te bestraten. Van deze kosten is een bedrag van € 2,99 miljoen gedoteerd aan de voorziening ontwikkeling Zeehoosterrein.

20. Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten

De andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten kunnen als volgt worden gespecificeerd:		
	2023	2022
	€	€
Rentebaten	24.247	0
Couponrente / dividend	39.445	29.440
Totaal	<u>63.692</u>	<u>29.440</u>

21. Waardeverandering van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten

De waardeverandering van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten kunnen als volgt worden gespecificeerd:		
	2023	2022
	€	€
Waardeverandering effecten	97.998	-302.519
Totaal	<u>97.998</u>	<u>-302.519</u>

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN

Verstegen accountants
en adviseurs B.V.

d.d. 21-05-2024

2.1.7 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING

22. Rentelasten en soortgelijke kosten

De rentelasten en soortgelijke kosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2023	2022
	€	€
Rentelasten	-484.759	-529.998
Totaal	<u>-484.759</u>	<u>-529.998</u>

23. Honoraria accountant

	2023	2022
	€	€
1. Controle van de jaarrekening	51.780	52.477
2. Overige controlewerkzaamheden	14.420	15.162
3. Fiscale advisering	970	10.678
4. Niet-controlediensten	0	0
	<u>67.170</u>	<u>78.317</u>

Toelichting:

De in de tabel vermelde honoraria voor de controle van de jaarrekening 2023 (2022) hebben betrekking op de totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening 2023 (2022), ongeacht of de werkzaamheden al gedurende het boekjaar 2023 (2022) zijn verricht.

2.2 ENKELVOUDIG DEEL VAN DE JAARREKENING 2023

2.2.1 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2023
 (na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa			
	1		
Bedrijfsgebouwen en -terreinen		27.618.354	27.918.862
Machines en installaties		5.041.371	5.114.421
Andere vaste bedrijfsmiddelen		2.696.027	2.667.051
Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetaald op materiële vaste activa		409.595	263.712
		<u>35.765.347</u>	<u>35.964.046</u>
Financiële vaste activa			
	2		
Overige effecten en overige vorderingen		0	8.623.335
		<u>0</u>	<u>8.623.335</u>
Vlottende activa			
Vorderingen			
	3		
Op handelsdebiteuren		151.823	19.871
Overige vorderingen		15.320.818	1.633.389
Overlopende activa		1.050.337	1.043.928
		<u>16.522.978</u>	<u>2.697.188</u>
Liquide middelen			
	4		
		<u>4.885.461</u>	<u>4.086.190</u>
Totaal activa		<u><u>57.173.786</u></u>	<u><u>51.370.760</u></u>

Stichting het Raamwerk

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
		€	€
PASSIVA			
Eigen vermogen			
	5		
Gestort en opgevraagd kapitaal		488.081	488.081
Bestemmingsfonds		28.568.650	26.244.623
		<u>29.056.731</u>	<u>26.732.704</u>
Vorzieningen			
	6		
Overige		5.562.071	2.605.896
		<u>5.562.071</u>	<u>2.605.896</u>
Langlopende schulden (voor meer dan 1 jaar)			
	7		
Schulden aan banken		11.686.938	12.358.994
		<u>11.686.938</u>	<u>12.358.994</u>
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
	8		
Schulden aan banken		672.056	870.585
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		1.113.628	755.140
Belastingen en premies sociale verzekeringen		2.227.740	1.387.617
Schulden terzake van pensioenen		754.215	1.072.593
Overige schulden		311.872	416.059
Overige passiva		5.788.535	5.171.172
		<u>10.868.046</u>	<u>9.673.166</u>
Totaal passiva		<u><u>57.173.786</u></u>	<u><u>51.370.760</u></u>

VOOR WAARMERKINGS-
DOELINDEN

 Verstegen accountants
en adviseurs B.V.

d.d. 21-05-2024

2.2.2 ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2023

	Ref.	2023 €	2022 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN			
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	10		
Wet langdurige zorg		43.894.340	41.879.102
Jeugdwet		1.122.211	872.714
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening		633.951	523.675
		45.650.502	43.275.491
Baten uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	11	2.976.760	2.722.169
Netto omzet		48.627.262	45.997.660
Overige bedrijfsopbrengsten	12	11.055.938	2.448.766
Som der bedrijfsopbrengsten		59.683.200	48.446.426
BEDRIJFSLASTEN			
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	13	3.918.874	2.835.724
Lonen en salarissen	14	27.602.481	26.163.044
Sociale lasten	15	4.717.383	4.375.903
Pensioenlasten	16	2.311.978	2.208.817
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	17	2.495.035	2.610.605
Overige bedrijfskosten	18	15.852.741	10.354.734
Som der bedrijfslasten		56.898.492	48.548.827
BEDRIJFSRESULTAAT		2.784.708	-102.402
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	19	24.078	0
Rentelasten en soortgelijke kosten	20	-484.759	-529.998
RESULTAAT		2.324.027	-632.400

Stichting Het Raamwerk

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	2023 €	2022 €
Bestemmingsfonds RAK	9.960.380	-2.003.326
Bestemmingsfonds Grex	-7.636.353	1.370.926
	2.324.027	-632.400

2.2.3 ENKELVOUDIG KASSTROOMOVERZICHT OVER 2023

	Ref.	2023		2022	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			2.784.708 v		-102.402
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	17	2.495.035	v	2.610.605	
- herwaardering financiële vaste activa	2	8.812.189	v	-1.370.926	
- mutaties voorzieningen (exclusief voorziening deelnemingen)	6	<u>2.956.175</u>	v	<u>307.568</u>	
			14.263.399 ^		1.547.247
Veranderingen in werkkapitaal:					
- vorderingen	3	-13.825.789	v	202.087	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	8	<u>1.393.409</u>	v	<u>2.016.690</u>	
			-12.432.380 ^		2.218.777
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			4.615.727 ^		3.663.622
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	19	24.078	v	0	
Rentelasten en soortgelijke kosten	20	<u>-484.759</u>	v	<u>-529.998</u>	
			-460.681 ^		-529.998
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			4.155.046 ^		3.133.624
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investeringen materiële vaste activa	1	-2.296.336	v	-1.127.529	
Investeringen in overige financiële vaste activa	2	<u>-188.853</u>	v	<u>-251.816</u>	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-2.485.189 ^		-1.379.345
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Aflossing langlopende schulden	7	<u>-870.585</u>	v	<u>-2.809.481</u>	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-870.585 ^		-2.809.481
Mutatie geldmiddelen			799.271 ^		-1.055.203
Stand geldmiddelen per 1 januari	4		4.086.190		5.141.393
Stand geldmiddelen per 31 december	4		<u>4.885.461</u>		<u>4.086.190</u>
Mutatie geldmiddelen			799.271 ^		-1.055.203

Toelichting.

Kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode

Voor een toelichting op de mutaties in het kasstroomoverzicht verwijzen wij naar de toelichting op het geconsolideerd kasstroomoverzicht in 2.1.3.

2.2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

De grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling van de enkelvoudige jaarrekening komen overeen met de grondslagen voor de geconsolideerde jaarrekening. Zie hiervoor paragraaf 2.1.4.

2.2.5 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

	Bedrijfs- gebouwen en - terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen	Vaste bedrijfs- middelen in uitvoering/ vooruit betaald op materiële vaste activa	Niet aan de bedrijfs- uitoefening dienstbaar	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2023						
- aanschafwaarde	43.204.348	9.726.731	5.518.298	263.712	0	58.713.089
- cumulatieve afschrijvingen	15.285.486	4.612.310	2.851.247	0	0	22.749.043
Boekwaarde per 1 januari 2023	<u>27.918.862</u>	<u>5.114.421</u>	<u>2.667.051</u>	<u>263.712</u>	<u>0</u>	<u>35.964.046</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	219.781	134.246	699.056	1.243.253	0	2.296.336
- afschrijvingen	1.262.019	562.936	670.080	0	0	2.495.035
- in gebruik genomen investeringsprojecten	741.730	355.640	0	-1.097.370	0	0
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	0	0	873.594	0	0	873.594
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	873.594	0	0	873.594
<i>- desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	37.990	0	0	37.990
cumulatieve afschrijvingen	0	0	37.990	0	0	37.990
per saldo	0	0	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-300.508</u>	<u>-73.050</u>	<u>28.976</u>	<u>145.883</u>	<u>0</u>	<u>-198.699</u>
Stand per 31 december 2023						
- aanschafwaarde	44.165.859	10.216.617	5.305.770	409.595	0	60.097.841
- cumulatieve afschrijvingen	16.547.505	5.175.246	2.609.743	0	0	24.332.494
Boekwaarde per 31 december 2023	<u>27.618.354</u>	<u>5.041.371</u>	<u>2.696.027</u>	<u>409.595</u>	<u>0</u>	<u>35.765.347</u>
Afschrijvingspercentage	2,5% - 10,0%	2,5% - 10,0%	6,66% - 12,5%	0,0%	0,0%	2,5% - 12,5%

De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in onderdeel 2.2.6.

De WOZ-waarde over 2023 (waardepeildatum 1-1-2022) bedraagt € 54.696.000. De verzekerde waarde bedraagt ultimo 2023 € 130.375.319.

2. Financiële vaste activa

	Overige effecten en overige vorderingen	Totaal
	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2023	8.623.335	8.623.335
Investeringen boekjaar	188.853	188.853
Winstneming boekjaar	0	0
Afwaardering boekjaar	-8.812.189	-8.812.189
Boekwaarde per 31 december 2023	<u>0</u>	<u>0</u>

2.2.5 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

3. Vorderingen

De overige vorderingen en overlopende activa kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	652.273	1.211.351
Overige vorderingen	254.523	209.775
Vorderingen uit hoofde van transitie regeling	232.569	131.533
Te ontvangen corona-compensatie	70.718	80.730
Vorderingen opbrengsten grondverkoop	14.110.735	0
Overlopende activa	1.050.337	1.043.928
Totaal overige vorderingen en overlopende activa	<u><u>16.371.155</u></u>	<u><u>2.677.317</u></u>

Van de overige vorderingen en overlopende activa is € 125.122 langlopend en € 16.246.033 kortlopend.

Toelichting:

De voorziening die in aftrek op de vorderingen op debiteuren is gebracht, bedraagt € 0 (2022: € 0).

De debiteuren en overige vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan 1 jaar.

Er is een vordering opgenomen ad € 232.569 (2021: € 132.861) voor compensatie door het UWV van de betaalde transitievergoedingen aan langdurig zieken. De verplichting betreffende de betaling van de transitievergoedingen is opgenomen in de Voorziening langdurig arbeidsongeschikten.

Onder de vorderingen opbrengsten grondverkoop zijn de vorderingen opgenomen samenhangend met de verkoop van gronden op het Zeehos terrein. Hoewel aan een beperkt aantal voorwaarden nog niet is voldaan is de inschatting dat er een grote mate is van zekerheid dat deze vordering inbaar is. Op 29 maart 2024 heeft de levering van de grond plaatsgevonden en vervolgens is een bedrag van € 9.247.781,- ontvangen. Het restant zal in de loop van 2024 worden ontvangen.

Onder de overige vorderingen is een vordering opgenomen op de Stichting Vrienden van het Raamwerk van € 184.490 (31.12.2022: € 148.935).

Onder de overige vorderingen en schulden worden de bedragen opgenomen aangaande het financieringstekort dan wel -overschot Wlz.

De opbouw hiervan is als volgt:

Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot

	<u>2023</u>	<u>2022</u>	<u>totaal</u>
	€	€	€
Saldo per 1 januari	0	1.211.351	1.211.351
Financieringsverschil boekjaar	652.273		652.273
Correcties voorgaande jaren		-146	-146
Betalingen/ontvangsten		<u>-1.211.205</u>	<u>-1.211.205</u>
Subtotaal mutatie boekjaar	<u>652.273</u>	<u>-1.211.351</u>	<u>-559.078</u>
Saldo per 31 december	<u><u>652.273</u></u>	<u><u>0</u></u>	<u><u>652.273</u></u>

Stadium van vaststelling (per erkenning):

a= overeenstemming met zorgkantoor

b= definitieve vaststelling NZa

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- overige vorderingen	<u>652.273</u>	<u>1.211.351</u>
	652.273	1.211.351

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten	43.894.486	41.743.655
Af: vergoedingen ter dekking van het wettelijk budget	43.242.213	40.532.304
Totaal financieringsverschil	<u><u>652.273</u></u>	<u><u>1.211.351</u></u>

2.2.5 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

4. *Liquide middelen*

De liquide middelen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Bankrekeningen	4.871.172	4.074.284
Kassen	14.289	11.906
Totaal liquide middelen	<u>4.885.461</u>	<u>4.086.190</u>

Toelichting:

Raamwerk heeft een rekening-courant faciliteit ad € 2 miljoen. Hiervan wordt ultimo boekjaar geen gebruik gemaakt.
De liquide middelen staan ter vrije beschikking van Raamwerk.

PASSIVA

5. *Eigen vermogen*

Gestort en opgevraagd kapitaal

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2023</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2023</u>
	€	€	€	€
Gestort en opgevraagd kapitaal	488.081	0	0	488.081
Totaal gestort en opgevraagd kapitaal	<u>488.081</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>488.081</u>

Het gestort en opgevraagd kapitaal is uit te splitsen naar de volgende soorten aandelen:
Stichtingskapitaal

Bestemmingsfonds

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2023</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2023</u>
	€	€	€	€
Bestemmingsfonds:				
Reserve Aanvaardbare Kosten (RAK)	18.608.270	9.960.380	0	28.568.650
Bestemmingsfonds Grex	7.636.353	-7.636.353	0	0
Totaal bestemmingsfonds	<u>26.244.623</u>	<u>2.324.027</u>	<u>0</u>	<u>28.568.650</u>

Toelichting:

Het bestemmingsfonds Grex is gevormd voor de cumulatieve resultaatuitneming uit de Grex. Het actief waarop deze reserve betrekking had, is in 2023 verkocht, waarop het saldo van deze reserve, tesamen met de enkelvoudig resultaat over het boekjaar, is toegevoegd aan de Reserve Aanvaardbare Kosten

De Reserve aanvaardbare kosten is een bestemmingsfonds die wordt gevormd uit de bekostiging van de Wet Langdurige Zorg. De reserve aanvaardbare kosten kan worden aangewend voor zorg die valt onder de Wet langdurige zorg, de Wet maatschappelijke ondersteuning en de Jeugdwet.

Toelichting op het verschil tussen enkelvoudig en geconsolideerd resultaat en eigen vermogen

	<u>Resultaat</u>	<u>Eigen vermogen</u>
	€	€
Enkelvoudige cijfers	2.324.027	29.056.731
Stichting Vrienden van het Raamwerk	76.990	1.468.694
Subtotaal	76.990	1.468.694
Overige verschillen	0	0
Geconsolideerde cijfers	<u>2.401.017</u>	<u>30.525.425</u>

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN

Verstegen accountants
en adviseurs B.V.

d.d. **21-05-2024**

2.2.5 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

6. Voorzieningen

	Saldo per 1-jan-23	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-23
	€	€	€	€	€
- groot onderhoud	1.555.139	160.000	242.527	0	1.472.612
- langdurig zieken	345.029	404.707	229.055	36.918	483.763
- jubileumuitkeringen	329.034	114.054	17.279	32.480	393.329
- transitievergoedingen	131.533	128.169	60.400	12.517	186.785
- CAO afbouwregeling	45.161	26.667	0	45.160	26.668
- Friciekosten organisatie herontwerp	200.000	0	200.000	0	0
- Voorziening ontwikkeling Zeehosterrein	0	2.998.914	0	0	2.998.914
Totaal voorzieningen	<u>2.605.896</u>	<u>3.832.511</u>	<u>749.261</u>	<u>127.075</u>	<u>5.562.071</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-23
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	1.223.295
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	4.338.776
hiervan > 5 jaar	1.394.784

De voorzieningen zijn voor € 22.606 (2022: € 104.338) gemuteerd voor oprenten en veranderingen in de disconteringsvoet.

Toelichting per categorie voorziening:*Voorziening groot onderhoud*

De voorziening groot onderhoud wordt gevormd voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties, e.d., gebaseerd op een meerjaren onderhoudsplan. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde met een disconteringsvoet van 2,7%.

In 2019 heeft een herijking van het MJOP plaatsgevonden door een extern bureau. Het MJOP is aangepast door de afdeling vastgoed, op basis waarvan de dotatie in 2023 aangepast is van € 102.500 naar € 160.000. De disconteringsvoet bedraagt 2,7%.

Voorziening langdurig zieken

Voor langdurig zieken is een voorziening gevormd op basis van de nominale waarde van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid (voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces), voorzover deze na 31 december 2023 vallen, gebaseerd op 100 % gedurende het eerste jaar en 70 % gedurende het tweede jaar. De voorziening is nominaal bepaald.

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 2,7%.

Voorziening transitievergoedingen

Bij uitdiensttreding van langdurig zieken dient een transitievergoeding betaald te worden. Deze voorziening is op nominale waarde gewaardeerd. De betaalde transitievergoedingen over een ziekteperiode van maximaal 2 jaar komen in aanmerking voor vergoeding door het UWV en is opgenomen onder "overige vorderingen". De voorziening is nominaal bepaald.

CAO afbouwregeling

De CAO afbouwregeling is opgenomen, omdat in de CAO van de gehandicaptenzorg 2022-2024 een regeling is opgenomen die medewerkers met een leeftijd vanaf 64 jaar, onder specifieke voorwaarden minder kunnen werken met behoud van salaris. De pensioenopbouw loopt ook door (75 % werken/85 % salaris/100 % pensioenopbouw).

Friciekosten organisatie herontwerp

Vanwege de uitvoering van nieuwe strategische keuzen zijn in 2023 zowel de topstructuur als de verdere organisatiestructuur van Raamwerk herontworpen. De in 2022 getroffen voorziening is hiermee in 2023 geheel onttrokken.

Voorziening ontwikkeling Zeehosterrein

Voor het (op kosten van Raamwerk) bouw- en woonrijp maken (en daarmee samenhangende kosten) van het Zeehosterrein over de periode 2024 tot en met 2026 is een voorziening getroffen. Bij het bepalen van de voorziening is rekening gehouden met een disconteringsvoet van 2,5%.

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN

Verstegen accountants
en adviseurs B.V.

d.d. 21-05-2024

2.2.5 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

7. Langlopende schulden (voor meer dan 1 jaar)

De specificatie van het totaal van de langlopende schulden naar hun looptijd is als volgt:

	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	672.056	870.585
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	11.686.938	12.358.994
hiervan > 5 jaar	8.998.714	9.670.770

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar het overzicht langlopende schulden (onderdeel 2.2.6).
De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

8. Kortlopende schulden

Voor de specificatie van de schulden uit hoofde van

De overige schulden en overige passiva kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
Overige schulden:		
- Nog te betalen salarissen	297.353	209.522
- Schulden uit hoofde van subsidies	14.519	206.537
Totaal overige schulden	311.872	416.059
Overige passiva:		
- Vakantiegeld	1.164.373	1.115.255
- Vakantiedagen	390.023	303.851
- Persoonlijk budget levensfase	3.032.584	2.570.886
- Te betalen JUS uren	557.307	461.250
- Nog te betalen kosten	411.349	520.870
- Overige schulden	232.901	199.060
Totaal overige passiva	5.788.537	5.171.172

9.. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Huurverplichtingen

Raamwerk heeft voor meerdere locaties huurcontracten afgesloten met een resterende looptijd variërend tussen een maandelijks opzegtermijn tot maximaal 10 jaar. De totale jaarlijkse huursom bedraagt ruim € 950.000. Het huurcontract voor het Zeehosplein in Katwijk loopt nog tot 1-1-2033 en bedraagt jaarlijks ongeveer € 437.000.

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn voorsnog onzeker en daarom zijn er hiervoor geen verplichtingen opgenomen in de balans.

Obligo-verplichting aan Waarborgfonds voor de Zorgsector (Wfz)

Raamwerk is gehouden tot betalen van een obligo, ingeval het risicovermogen van de Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector minder dan het garantieniveau bedraagt. Het obligo is een percentage van 3% van de resterende schuld van de leningen, waarvoor Stichting Wfz zich borg heeft gesteld.

Dit obligo is inroepbaar tot het maximum van het aldus te berekenen bedrag, gedurende de looptijd van de leningen die door de Stichting Wfz zijn geborgd.

Indien en voor zover het risicovermogen op enig moment 1% van de som van de schuldrestanten per 31 december van het laatst verstreken kalenderjaar van de geldlening overschrijdt, worden de door de stichting Wfz ingeroepen obligo's aan de deelnemende instellingen terugbetaald in welk geval dit obligo daarna wederom tot het maximum inroepbaar is.

De resterende schuld per 31 december 2023 van de geborgde leningen door de Stichting Wfz bedraagt € 11.260.000.

De obligo-verplichting per 31 december 2023 komt derhalve uit op € 337.800.

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN

Verstegen accountants
en adviseurs B.V.

d.d. 21-05-2024

2.2.5 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

Kredietfaciliteit

Raamwerk heeft een kredietfaciliteit van € 2.000.000. Hiervan wordt ultimo 2023 geen gebruik gemaakt.

Financiële instrumenten

Raamwerk maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die Raamwerk blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

Raamwerk handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan Raamwerk verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

2.2.6 ENKELVOUDIG OVERZICHT LANGLOPENDE SCHULDEN ULTIMO 2023

Leninggever	Afsluit-datum	Hoofdsom	Totale loop-tijd	Werke-lijke rente	Einde rente- vast periode	Restschuld 31 december 2022	Nieuwe leningen in 2023	Aflossing in 2023	Restschuld 31 december 2023	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2023	Aflossings- wijze	Aflossing 2024	Gestelde zekerheden
		€		%		€	€	€	€	€			€	
BNG	15-mrt-96	1.404.904	40	1,71	nvt	491.716	0	35.122	456.594	280.981	13	liniair	35.123	rijksgarantie
Rabobank	17-mei-94	2.467.430	29	2,54	nvt	85.084	0	85.084	0	0	0	liniair	0	rijksgarantie
BNG	15-feb-94	3.289.907	29	2,11	nvt	113.445	0	113.445	0	0	0	liniair	0	rijksgarantie
Aegon	20-dec-11	12.100.000	30	4,03	nvt	7.663.334	0	403.334	7.260.000	5.243.333	18	liniair	403.333	waarborgfonds
BNG	13-mrt-13	3.000.000	30	3,45	13-mrt-33	2.100.000	0	100.000	2.000.000	1.500.000	20	liniair	100.000	waarborgfonds
BNG	13-mrt-13	3.000.000	30	3,33	13-mrt-43	2.100.000	0	100.000	2.000.000	1.500.000	20	liniair	100.000	waarborgfonds
Rabobank	1-mei-16	1.000.000	30	5,30	30-apr-24	676.000	0	33.600	642.400	474.400	19	liniair	33.600	pandrecht
Totaal						13.229.579	0	870.585	12.358.994	8.998.714			672.056	

Toelichting

Voor een toelichting verwijzen wij naar paragraaf 2.1.6 Overzicht leningen op geconsolideerd niveau

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN

Verstegen accountants
en adviseurs B.V.

d.d. **21-05-2024**

2.2.7 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING

BATEN

10. Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg	43.894.340	41.879.102
Opbrengsten Jeugdwet	1.122.211	872.714
Overige zorgprestaties	633.951	523.675
	<u>45.650.502</u>	<u>43.275.491</u>

In de baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening is in totaliteit € 0 aan corona-compensatie opgenomen (2022: € 1.048.029).

11. Baten uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten

De baten uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Wet maatschappelijke ondersteuning (niet zijnde Veilig Thuis activiteiten)	2.976.760	2.722.169
Totaal	<u>2.976.760</u>	<u>2.722.169</u>

In de baten uit de Wet maatschappelijke ondersteuning is € 0 aan corona-compensatie opgenomen (2022: € 69.273).

12. Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Subsidies:		
- Rijkssubsidies (niet zijnde baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening)	304.649	226.752
- Subsidies van provincies en gemeenten	0	13.554
- Overige loonkostensubsidies	53.056	107.663
- Overige subsidies	33.440	29.314
Overige opbrengsten:		
- Verhuuropbrengsten	286.830	278.552
- Overige dienstverlening	102.386	240.875
- Resultaatuitneming Grex	0	1.350.926
- Afwaardering Grex resultaatuitname	-7.636.353	0
- Opbrengst verkoop grond	17.390.000	0
- Overige opbrengsten	521.930	201.130
Totaal	<u>11.055.938</u>	<u>2.448.766</u>

2.2.7 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING

LASTEN

13. Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

De kosten uitbesteed werk en andere externe kosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2023	2022
	€	€
Kosten inzet externe specialisten	1.323.008	766.696
Kosten dienstverlening door onderaannemers	17.617	29.881
Kosten personeel niet in loondienst:		
- Kosten ingehuurd personeel/ uitzendkrachten	2.426.611	1.882.431
- Stagiaires	151.638	156.716
Totaal	3.918.874	2.835.724

14. Lonen en salarissen

De lonen en salarissen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2023	2022
	€	€
Lonen en salarissen	27.562.693	25.734.110
Dotaties/vrijval personele voorzieningen	39.788	428.934
Totaal	27.602.481	26.163.044

Het gemiddelde aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden (fte's) is als volgt:

	2023	2022
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	594	583

15. Sociale lasten

	2023	2022
	€	€
Sociale lasten	4.717.383	4.375.903
Toelichting:		
In de sociale lasten is de toename van de kortlopende schulden m.b.t. PBL, vakantieuren en jaarurensystematiek opgenomen. Deze toename bedroeg dit jaar € 641.406		

16. Pensioenlasten

	2023	2022
	€	€
Pensioenpremies	2.311.978	2.208.817

17. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2023	2022
	€	€
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	2.495.035	2.610.605
Totaal afschrijvingen	2.495.035	2.610.605

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDENVerstegen accountants
en adviseurs B.V.

d.d. 21-05-2024

2.2.7 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING

18. Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	2.086.306	1.992.682
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	1.550.331	1.256.074
Overige personeelskosten	1.464.738	1.390.645
Algemene kosten	2.798.578	2.713.542
Huur en leasing	966.172	877.705
Onderhoudskosten	938.649	937.543
Energiekosten	919.420	502.595
Vervoerkosten	653.798	581.449
Kosten samenhangend met grond verkopen	4.314.750	0
Dotaties/vrijval materiële voorzieningen	159.999	102.499
Totaal overige bedrijfskosten	<u>15.852.741</u>	<u>10.354.734</u>

19. Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten

De andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten kunnen als volgt worden gespecificeerd:	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Rentebaten	24.078	0
Totaal	<u>24.078</u>	<u>0</u>

20. Rentelasten en soortgelijke kosten

De rentelasten en soortgelijke kosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Rentelasten	-484.759	-529.998
Totaal	<u>-484.759</u>	<u>-529.998</u>

21. Honoraria accountant

De honoraria van de accountant over 2023 zijn als volgt:	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
1. Controle van de jaarrekening	51.780	52.477
2. Overige controlewerkzaamheden	14.420	15.162
3. Fiscale advisering	970	10.678
4. Niet-controlediensten	0	0
	<u>67.170</u>	<u>78.317</u>

Toelichting:

De in de tabel vermelde honoraria voor de controle van de jaarrekening 2023 (2022) hebben betrekking op de totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening 2023 (2022), ongeacht of de werkzaamheden al gedurende het boekjaar 2023 (2022) zijn verricht.

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN

Verstegen accountants
en adviseurs B.V.

d.d. 21-05-2024

2.2.7a Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen Publieke en Semipublieke Sector (WNT)

De bezoldiging van de leden van de Raad van Bestuur (en overige topfunctionarissen) over het jaar 2023 is als volgt:

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

	J.W. Hingst Bestuurder	J.C. de Cocq van Delwijnen Bestuurder
1 Functie (functienaam)		
2 In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	1-jul-22	1-okt-09
3 In dienst tot en met (datum einde functievervulling)	heden	30-jun-22
4 (Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja
5 Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	100%	100%
6 Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	182.770	0
7 Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	15.113	0
8 Totale bezoldiging uit hoofde van de functie van topfunctionaris	197.882	0
9 Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	205.000	0
14 Uitkeringen in verband met de beëindiging van het dienstverband	0	66.492
15 Individueel toepasselijk maximum	0	75.000

Vergelijkende cijfers 2022

1 (Fictieve) dienstbetrekking?	Nee	Ja
2 Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	0%	100%
3 Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	88.250	91.932
4 Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	6.741	6.750
5 Totale bezoldiging uit hoofde van de functie van topfunctionaris	94.991	98.682
6 Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	100.318	98.682

Toezichthoudende topfunctionarissen

	J.V.D. Brinkmann Voorzitter RvT	I.M.S. Frijters Lid RvT	H.M. Hoevers - Olde Bijvank Lid RvT
1 Functie (functienaam)			
2 In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	1-dec-17	1-sep-18	12-sep-16
3 In dienst tot en met (datum einde functievervulling)	heden	heden	heden
4 Totale bezoldiging in het kader van de WNT	24.600	20.500	16.400
5 Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	30.750	20.500	20.500

Vergelijkende cijfers 2022

1 Totale bezoldiging in het kader van de WNT	23.880	15.920	15.920
2 Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	29.850	19.900	19.900

	H. Beelen Lid RvT	E.F. Kraanen Lid RvT
1 Functie (functienaam)		
2 In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	1-apr-20	1-jan-22
3 In dienst tot en met (datum einde functievervulling)	30-sep-23	heden
4 Totale bezoldiging in het kader van de WNT	12.300	16.400
5 Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	15.333	20.500

Vergelijkende cijfers 2022

1 Totale bezoldiging in het kader van de WNT	15.920	15.920
2 Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	19.900	19.900

Toelichting

De Raad van Toezicht heeft conform de Regeling Bezoldigingsmaxima Topfunctionarissen Zorg en Jeugdhulp aan Stichting het Raamwerk een totaalscore van 10 punten toegekend. De daaruit volgende klassenindeling betreft klasse IV, met een bijbehorend bezoldigingsmaximum voor de Raad van Bestuur van € 205.000. Dit maximum wordt niet overschreden door de Raad van Bestuur.

Het bijbehorende bezoldigingsmaximum voor de voorzitter van de Raad van Toezicht bedraagt € 30.750 en voor de overige leden van de Raad van Toezicht € 20.500. Deze maxima worden niet overschreden.

2.3 VASTSTELLING EN GOEDKEURING

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in de winst- en verliesrekening.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen na balansdatum met een bijzonder effect op de situatie per balansdatum zijn in de jaarrekening verwerkt. Er zijn geen andere gebeurtenissen na balansdatum die van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening.

2.3 VASTSTELLING EN GOEDKEURING**Vaststelling en goedkeuring jaarrekening**

De raad van bestuur van Het Raamwerk heeft de jaarrekening 2023 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 21 mei 2024, onder gelijktijdige goedkeuring daarvan door de raad van toezicht.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in de resultatenrekening.

Ondertekening door bestuurders en toezichhouders

W.G.	_____	W.G.	_____
J.W. Hingst	21-5-2024	J.V.D. Brinkmann	21-5-2024

W.G.	_____	W.G.	_____
H.M. Hoevers - Olde Bijvank	21-5-2024	I.M.S. Frijters	21-5-2024

W.G.	_____	W.G.	_____
R.J.W. de Bruijn	21-5-2024	E.F. Kraanen	21-5-2024

3 OVERIGE GEGEVENS

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN

Verstegen accountants
en adviseurs B.V.

d.d. **21-05-2024**

3 OVERIGE GEGEVENS

3.1 Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in de winst- en verliesrekening (paragraaf 2.1.2)

3.2 Nevenvestigingen

Stichting het Raamwerk heeft geen nevenvestigingen.

3.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Aan de raad van toezicht en de raad van bestuur van
Stichting Het Raamwerk

info@verstegenaccountants.nl
www.verstegenaccountants.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Verklaring over de in het Jaarverslag 2023 opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Het Raamwerk te Noordwijkerhout gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in het Jaarverslag 2023 opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Het Raamwerk op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de vereisten voor de jaarrekening bij en krachtens *artikel 40b van de Wet marktordening gezondheidszorg* en de bepalingen van en krachtens de *Wet normering topinkomens (WNT)*.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2023;
2. de geconsolideerde en enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Op deze jaarrekening zijn de voorschriften van de *Regeling openbare jaarverantwoording WMG* van toepassing.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de *Nederlandse controlestandaarden* en de *Regeling Controleprotocol WNT 2023* vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Het Raamwerk zoals vereist in de *Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO)* en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de *Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA)*.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de *Regeling Controleprotocol WNT 2023* hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in *artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT*, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het Jaarverslag 2023 opgenomen andere informatie

Het Jaarverslag 2023 omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- het bestuursverslag
- het verslag van de raad van toezicht
- de overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de *Regeling openbare jaarverantwoording WMG* en de *Nederlandse Standaard 720*. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens, alsmede voor het toevoegen van het verslag van de interne toezichthouder, in overeenstemming met de *Regeling openbare jaarverantwoording WMG*.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de vereisten voor de jaarrekening bij en krachtens *artikel 40b van de Wet marktordening gezondheidszorg* en de bepalingen van en krachtens de *WNT*. In dit kader is de raad van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de *Nederlandse controlestandaarden*, de *Regeling Controleprotocol WNT 2023*, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Dordrecht, 21 mei 2024

Verstegen accountants en adviseurs B.V.,

was getekend,
H. de Wilde RA